

katolički list

ZVONIK

GODINA: II

BROJ: 8

Subotica, lipanj - jun 1995.

Cijena: 2,00 N. din

**POŠALJI DUHA SVOJEGA, GOSPODINE,
I OBNOVI LICE ZEMLJE!**

IZ SADRŽAJA:

- * Srce
- * Vrijeme Duha
- * Papin blagoslov Viti Stantić
- * Mladi žele mir
- * Tko smije ići na prvu pričest i krizmu?
- * Kada počinje ljudski život?
- * Zlatna harfa '95.

KAD BISMO NAPOKON ...

Sveti Luka je u Djelima apostolskim opis prvih Duhova započeo riječima "Kad je napokon došao dan Pedesetnice..." (Dj 2,1). Riječ "napokon" najbolje dočarava s koliko je žara prva kršćanska zajednica iščekivala dar Duha kojeg je Isus obećao poslati. Čudesni su bili ti prvi Duhovi. Duh Sveti unio je u prvu kršćansku zajednicu oduševljenje u življenju Isusovog "puta" i odvažnost u navješćivanju njegovog evanđelja. Doista, kad su primili Duha Svetoga, više ih ništa i nitko nije mogao rastaviti od ljubavi Kristove. Progonili su ih, zatvarali i mučili, a oni su bili radosni i ponosni što su podnijeli pogrde za ime Isusovo i hrabro su nastavljali navješćivati Riječ jer im je Duh govorio: "Većma se treba pokoravati Bogu nego li ljudima". Puštali su na njih divlje zvijeri koje su ih trgale, a oni su pjevali i slavili Boga... Mogli su to snagom Duha koji im je dan.

Da su kršćani kasnijih pokoljenja slijedili primjer Pracrkve, ne bi svijet ove godine slavio 50. obljetnicu pobjede nad fašizmom i ne bismo se zgražali nad strahotama rata u našoj blizini, jer ni fašizma, ni ovog strašnog rata ne bi ni bilo...

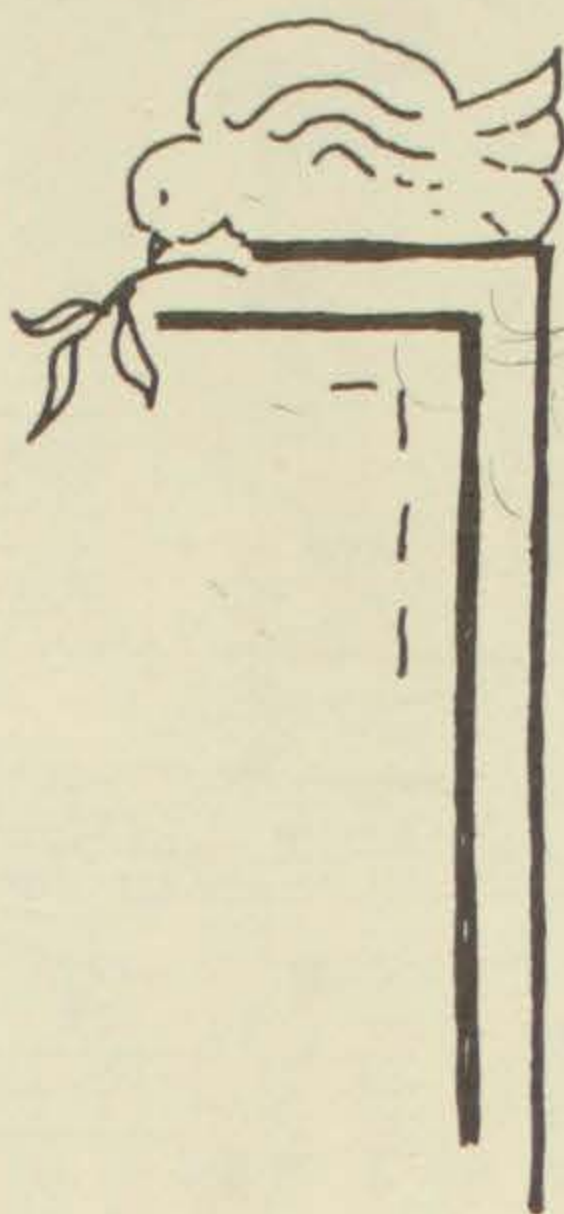
Međutim, živimo u vremenu i u sredini u kojoj nedostaje oduševljenja, zanosa, mira, blagostanja, radosti... A, ipak, i nama je, kao i prvim kršćanima, darovan isti Duh - Duh istine, jedinstva, pomirenja i mira, snage, dobrote i ljubavi - Duh svetosti. Kad bismo mi kršćani napokon shvatili da je Duh Sveti "Sila odozgo" koja raspršuje svaku tminu zla i grijeha, dopustili bismo toj "Sili" da nas zahvati i preobrazi i tom "Silom" pomogli bismo i drugima da se promijene... Kad bismo napokon prihvatili darove Duha i kad bismo plamen tog Duha u sebi neprestano raspirivali, naš život i sredina, u kojoj živimo, izgledali bi posve drugačije. Ne bismo bili ravnodušni i neodgovorni, niti očajni pred onim što se oko nas događa, nego bismo tokove povijesti neprestano skretali u tok Isusove rijeke ljubavi. Na nama i u nama bi bili prepoznatljivi plodovi Duha: ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrota, vjernost, blagost, uzdržljivost...

Sve što ćemo ovog mjeseca slaviti i proživljavati u Crkvi plod je djelovanja Duha Svetoga: prve pričesti i krizme, svetkovina Tijelova i tijelovske procesije, Srce Isusovo i Marijino... I u svakom dobrom djelu možemo osjetiti dah Duha.

Ovaj osmi broj našeg "Zvonika" također je dar Duha Svetoga, a nadamo se da će vam pomoći da uberete i drugima darujete bar po koji plod Duha. To vam od srca želim, ujedinjen s vama u tom istom Duhu!

Vaš urednik

Andrija Anišić

SRCE

Riječ srce često upotrebljavamo. Mislimo na organ bez kojeg naše tijelo ne može živjeti. No, često uz srce stoje i druge riječi koje žele protumačiti kakvo srce može biti. Zato se i kaže srce iskreno, ali i srce kameno, srce osjetljivo, ali i tvrdo srce što ne zna za smilovanje.

Pjesnik Dobriša Cesarić, osjetljiv za život, za čovjeka, u pjesmi "Srce" kaže i ove stihove:

*"O, srce moje! Da li mržnjom goriš,
Il čežnjom jecaš, il zanosom sijaš,
Ti svuda vučeš lanac svojih pređa,
I ti si samo iskusni robijaš!"*

Srce u okovima, lancima - tužna slika. Ali i srce koje može plamtjeti, svijetliti i put pokazivati.

Sjećam se jedne ruske priče. Govori o jednom narodu i njegovom vođi. Vremena su bila teška. Neprijatelj je bio jak. Moralo se seliti. Vođa, koga su voljeli, poveo ih je u sretniju budućnost. No, zalutali, umorni, počeli su mrmljati na vođu. On je razderao grudi, izvadio srce koje je svijetlilo i pokazivalo im put pa su tako stigli do željene zemlje. Vođa umire, a od njegova svjetlećeg srca ostale su iskre koje se noću vide u stepi (Maksim Gorki: "Dankovo srce").

Biblija puno govori i spominje srce. Za biblijskog čovjeka ono je simbol nutrine, osobnosti, bit bića. Kakvo je čovjekovo srce, takva su i njegova djela, njegovo ponašanje. Tužno je kad srce otvrdne, okameni se, kad čovjek zatvori srce pred Bogom, prijateljem i siromahom. I srce cijelog naroda može odlutati, odmetnuti se od Boga. Doživio je to prorok Ezekiel. Bog je onaj koji ne napušta narod, ne steže srce. Dolaze riječi utjehe: "Dat ću vam novo srce, nov duh, udahnut ću u vas. Izvadit ću iz tijela vašeg srce kameno i dat ću vam srce od mesa." (Ez 36,26)

U mjesecu lipnju posebno ćemo častiti u svojim zajednicama Srce Isusovo. S pravom to činimo. Sam Isus je rekao: "Uzmite jaram moj na sebe, učite od mene jer sam blaga i ponizna srca i naći ćete spokoj dušama svojim." (Mt 11,29) Isus obećava mir duši. Moguće je i u nemirima ostati miran, smiren. Putovi ostvarenja su življenje blagosti i poniznosti. Blagi i ponizni ljudi su oni koji se ne mire s nepravdom, kojima nikad u životu nije svejedno. Oni poznaju istinu o sebi a trude se upoznati bližnjeg s njegove bolje strane. Priznaju svjetlo i tamu, ali tamu doživljavaju samo kao manjak svjetla a ne kao vrijednost i normalno stanje.

Isus nas želi poučavati. Dopustimo to. Pazimo na svoje srce. Pazimo kako i za koga kuca.

Lazar Novaković

VRIJEME DUHA

Mistagoška kateheza

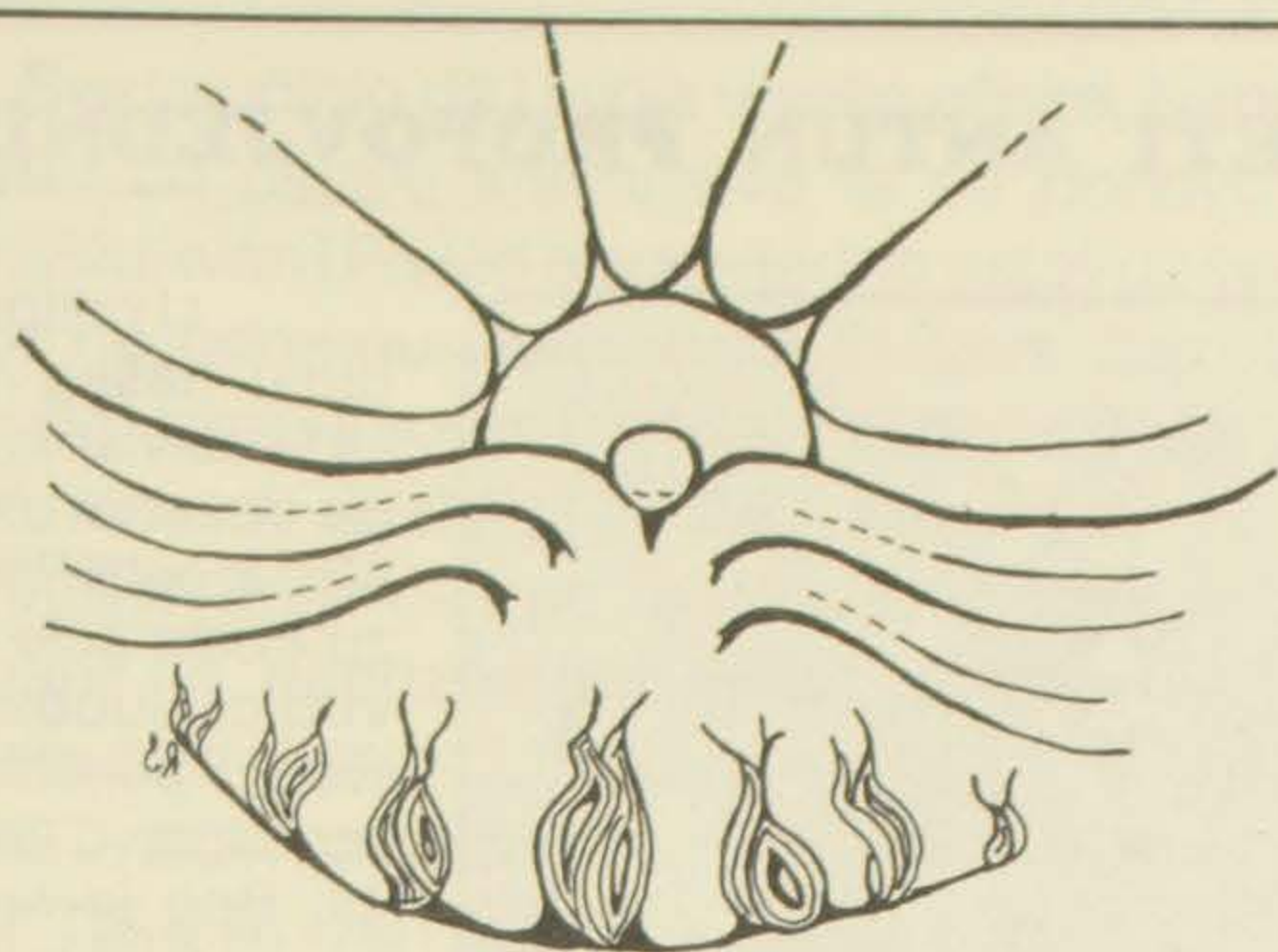
Vrhunac proslave liturgijske godine je Pashalni misterij. U prošlom broju smo pokušali kratko protumačiti smisao Pashalnog misterija, tj. muke, smrti i uskrsnuća Gospodina Isusa. Kad znamo da su se ljudi u uskrsnoj noći preporučali na novi život krštenjem, euharistijom i potvrdom, onda je jasno da je Crkva tada bivala obogaćena "novim potomstvom". Krstiti se, znači svući sa sebe staroga čovjeka i obući novoga, tj. Krista. Koliko je neusporedivo važan sam događaj krštenja, toliko je za Pracrkvu bilo važno i vrijeme mistagoške kateheze poslije Uskrsa. Bilo je to vrijeme intenzivne pouke i svakodnevne prakse po kojima su velike tajne našeg spasenja ugrađivane u život svakog novokrštenika. Tako im, na primjer, otajstva Euharistije i Presvetog Trojstva nisu tumačili detaljno prije krštenja, nego su u ta otajstva "uvođeni" poslije krštenja. Naime, za prihvaćanje vjerom potrebna je milost vjere koja se dobiva krštenjem. Za razumijevanje tako dubokih otajstava vjere potrebna je i osobita snaga i milost Duha Svetoga.

Djelovanje Duha Svetoga

Gospodin Isus u svom oproštajnom govoru, a i u vremenu poslije uskrsnuća, navješćuje apostolima i priprema ih na još veći događaj, a to je silazak Duha Svetoga "koji će ih poučiti u svoj istini". Otajstvo treće božanske osobe u Crkvi je najskrivenije, a u isto vrijeme najprisutnije u vremenu od Kristova uzašašća pa do konca svijeta. Naime, sve ono što je Gospodin Isus svojom smrću i uskrsnućem učinio, tj. otkupljenje čovjeka, nastavlja u svojoj Crkvi po Duhu Svetom. Ne možemo dovoljno riječima istaći koliko je čudesno Božje milosrđe kad je čovjeka od grijeha i smrti oslobodio i osobito kad ga je pozvao u zajedništvo božanskog života. Kad je Isus zahtijevao od svojih učenika "budite savršeni kao što je vaš Otac nebeski", tražio je nešto što je za naše poimanje nerealno. Međutim, ako shvatimo djelovanje Duha Svetoga koji je osobito po sakramentu Potvrde svakom od nas darovan, onda ćemo shvatiti nedokučivu dobrotu Božju, tj. da sam Bog u nama snagom Duha Svetoga čini mogućim živjeti milosni božanski život. Tako snagom Duha Svetoga svaki kršćanin postaje živim hramom Božjim. Postaje odraz Božje slave i njegove prisutnosti u svijetu; dapače, postaje posljednje spasenje za one koji Boga traže. Dakle, Duh Sveti nas ujedinjuje u nerazrješivo jedinstvo s Bogom i u nerazrješivo jedinstvo s ostalim kršćanima. Doslovno: mi jesmo posinjena djeca Božja, baštinici božanskog života i braća i sestre među sobom. To zajedništvo, koje je božanskog porijekla i koje je djelo Duha Svetoga, čini Crkvu Crkvom.

Duhovi - rođendan Crkve

Duhovi, dakle, očituju završetak djela spasenja i otajstvo Crkve. Stoga se Duhovi i smatraju rođendanom Crkve. Snagom tog Duha Crkva biva ne organizacija nego živi organizam kojemu je duša Duh Sveti. Sve što je sveto i božansko od Kristova uzašašća do sudnjega dana, djelo je Duha Svetoga. Stoga je

razumljivo da je vrhunac Pashalnog misterija "pedeseti dan" Uskrsa, tj. Duhovi. Taj dan je vrhunac, a i početak liturgijskog vremena koje nazivamo "Vrijeme kroz godinu". U tom vremenu Crkva razmišlja Kristovu nauku. Snagom Duha Svetoga naviješta njegovu riječ, širi evanđelje, posvećuje čovječanstvo svetim Otajstvima i tako nastavlja Kristovo djelo spasenja u našoj svagdašnjici.

Duh Sveti - izvor jedinstva s Bogom i ljudima

Nekada je svetkovini Duhova prethodilo svečano Bdijenje kao što je to i u uskrsnoj noći. Od toga bdijenja ostala nam je danas samo "Misa predvečerja svetkovine Duhova", koja je vrijedna osobite pažnje jer nam pokazuje u svojoj poruci što biva s ljudima kada nisu jedno u duhu. To je osobito vidljivo u čitanju "o pomiješanim jezicima" kod gradnje babilonske kule. S druge strane, na svetkovinu Duhova, pak, čitanje pokazuje jedinstvo razumijevanja jezika jer apostol Petar govori na jednom jeziku, a svaki ga slušatelj razumije na svom. Dakle, Duh objedinjuje. S tom snagom jedinstva Crkva treba kročiti kroz vrijeme Crkvene godine i preporučati čovjeka u jedinstvu s Bogom i u jedinstvu s braćom. Slobodno možemo tvrditi da je ovako shvaćeno otajstvo Duhova cjelovito shvaćanje našega spasenja, ali i poslanja Crkve - nas prema svijetu: "Idite, učinite sve narode mojim učenicima". Dar Duha je i naša molitva koju neprestano ponavljamo: GOSPODINE, DUHA NAM SVOGA PODAJ!

Andrija Kopilović

LITURGIJSKI KALENDAR

11. lipnja - PRESVETO TROJSTVO

I čit. Izr 8,22-31

II čit. Rim 5,1-5

IV 16,12-15

15. lipnja - TIJELOVO

I čit. Post 14,18-20

II čit. 1 Kor 11,23-26

Lk 9,11b-17

18 lipnja - 9. nedjelja kroz godinu

I čit. 1 Kor 8,41-43

II čit. Gal 1,1-2.6-10

Lk 7,1-10

25. lipnja - 10. nedjelja kroz godinu

I čit. 1 Kor 17,17-24

II čit. Gal 1,11-19

Lk 7,11-17

2. srpnja - 11. nedjelja kroz godinu

I čit. 2 Sam 12,7-10.13

II čit. Gal 2,16.19-21

Lk 7,36-8,3 ili 7,36-50

SVETI ANTUN PROPOVJEDNIK

U pretprošlom broju našeg "Zvonika" ostavismo svetoga Antuna u samotištu Monte Paolo blizu Forija gdje je provodio dubok molitveni i pokornički život. Upravo na taj način Bog je spremao svoju "trublju Evanđelja".

Negdje u rujnu 1222. godine sastadoše se franjevačka i dominikanska braća na mladoj misi jednoga dominikanca. Trebalo je progovoriti, a nitko da se prihvati propovijedi. Gvardijan tada naredi bratu Antunu da propovijeda kako zna. Svi ostadoše u čudu s njegove gorljivosti i govornosti. I otada pa do smrti 1231. godine Antun postade jedan

od najvećih putujućih propovjednika svih vremena. "U ovoj tamnoj dolini - piše u jednoj svojoj propovijedi - sveci blistaju kao zvijezde na nebeskome svodu. Sveci su zaista zvijezde i Krist ih drži pod pečatom svoje providnosti da se ne pojave kad sami žele, već da budu spremni na trenutak što ga je on predodredio." (ZLODI Z., Sveti Antun Padovanski, Zagreb 1978, 59).

Proputovao je propovijedajući i obraćajući silna mnoštva, Italiju od juga do sjevera, te cijelu južnu Francusku. Njegova je riječ bila živa vatra, sva utemeljena na Božjoj mudrosti Svetoga pisma i svetih otaca, sva usmjerena na iskorjenjenje opaćina i zasađivanje evanđeoskih vrлина. Ostavio je i dvije velike zbirke propovijedi - Besjede nedjeljne te Besjede blagdanske - na pomoć drugim propovjednicima. S njim je putovala franjevačka ekipa ispovjednika koji nisu stizali poispovijediti tolika mnoštva koja su se jatila i stoga što se Bogu svidjelo da Antunovu riječ stalno prati kišom čudesa, kakva se davno nisu događala.

Posljednja i najplodnija bijaše mu propovjednička korizma u Padovi. Tu se istakao i kao borac za ljudska prava. Otkako zabljesnu kao propovjednik, Antun se nije štedio. Tako je dobio vodenu bolest, te Uskrs 1231. godine dočeka sav iscrpljen, satrt misionarskim poslom. Jedva ga braća nagovoriše da potraži odmor u osami mjestanca Camposanpiero nedaleko Padove. Tu se posvetio dubokoj molitvi u sjenici koju mu braća podigoše u krošnji orahova stabla. Predosjećajući skorbu smrt, zaželi da ga prevezu u voljeni grad, k franjevačkoj crkvi Svete Marije. Izdahnu nadomak Padove. Dječaci oprččaše grad kličući: "Umro je Svetac!" Bio je petak, 13. lipnja 1231. godine. Sahraniše ga u utorak, 17. lipnja. Otada je broj trinaest Antunov broj, a utorak Antunov dan. Koliko je sveti Antun drag u Božjim očima kao propovjednik, pokazuje Gospodin time što je Svečev jezik do današnjega dana ostao neraspadnut. Trajno je izložen vjericima na štovanje u Svečevoj bazilici u Padovi. Nedavno je ta draga relikvija bila ukradena ali je opet nađena. Sveti Antun nam i danas govori svojim djelima, čudesima.

POGLED NA ŽENU KROZ POVIJEST

KRŠĆANSTVO O ŽENI

Želimo li znati što kršćanstvo misli i govori o ženi, potrebno nam je osvrnuti se na dvije temeljne nauke teološke misli: to je nauka o stvaranju i nauka o otkupljenju.

1. Nauka o stvaranju

Prema izvješću prvih poglavlja Biblije, Bog je postavio ljudski par, muža i ženu, iznad ostalih bića i dao im da se od ostalih bića razlikuju svojim dostojanstvom i svojom svrhom.

ZENA JE OSOBA! Ona ima ne samo tijelo, nego i dušu. Ta duša informira tijelo, oživljuje ga, čini s njime živu konkretnu jedinicu bića koje je razumno i slobodno. Dakle, žena ima neizgubiva prava i dužnosti osobe: "Pravo da teži za svojom svrhom; njezina je svrha blaženo sjedinjenje cjelokupnog njezinog bića s tripot svetim Bogom, kojeg je ona slika. Njezina je dužnost da se dragovoljno udesi prema toj svrsi odgovarajući i usavršavajući samu sebe." (usp. Valentin Albert: "Kršćanstvo i žena, OZ 1931., str. 366)

Značilo bi, dakle, nepoznavanje žene kad bi ju se smatralo samo pukim sredstvom i oruđem, kao da je njezina prvotna svrha služenje muškarcu. Žena je, kao i muškarac, prije svega zbog same sebe - da potpuno usavrši samu sebe, da bude sasvim Božja. Naime, ako žena nema vrijednosti kao osoba, onda ona neće imati vrijednosti ni kao žena, ni kao majka.

Žena kao osoba, to je nešto autonomno što se ne može definirati nekom drugom osobom. A mislim da se upravo često tako čini kada je riječ o ženi. Tako se najčešće žena definira kao supruga svoga muža ili kao majka svoje djece. Ovo je u stvari negacija ženine osobnosti. Nema te osobe koja može biti cilj ili svrha nekoj drugoj osobi. Naime, svako ljudsko biće ima svoju vlastitu svrhu na razini međuljudskih odnosa, na razini svog odnosa prema Bogu. Žena, dakle, ima u ljudskom društvu svoju SLUŽBU: da pomaže muškarcu, a pomagati znači prije svega ostvariti boljitak sveukupnog čovječanstva, koje nalazi svoje ravnovjesje samo u sjedinjenju obiju dijelova, muškarca i žene, koji ga sačinjavaju. (usp. VALENTIN ALBERT: "Kršćanstvo i žena, OZ 1931, str. 362)

(Nastavit će se)

Princip S.

Piše: Stjepan Beretić

Imendani u lipnju: 1. Justin, Justina, 2. Đeno, Eugen, 3. Karlo, Dragan, Milan, 5. Bono, Bonifacije, 6. Norbert, 10. Margareta, 13. Antun, Antonija, 15. Jolanka, Vid, 20. Naum, 21. Alojzije, Vjekoslav, Slavko, Alojzija, Vjekoslava, 22. Ivan, Toma, 23. Zdenka, Sidonija, 24. Ivan, Janko, Ivana, 25. Vilim, Vilko, 26. Ivan, Pavao, 27. Ladislav, Ćiril, 28. Irenej, Mirko, Smiljan, 29. Petar, Pavao, Krešimir.

"Svaka vjernost treba proći kroz najzahtjevniju kušnju: kušnju postojanosti. Lako je biti dosljedan jedan dan, nekoliko dana. Teško je i važno biti dosljedan kroz sav svoj život".

(Ivan Pavao II.)

SVETI IVAN I PAVAO

+362.

Zaštitnici "od groma"

Na dan 26. lipnja, na spomendan svetoga Ivana i Pavla u nekim župama Subotičke biskupije blagoslivljaju se svijeće "od groma". Za nevremena su te svijeće gorjele u vjerničkim kućama. Molile bi se litanije svih svetih. Tako se tražila Božja zaštita za usjeve, vinograde, vrtove i voćnjake. Običaj blagoslova svijeća na spomendan svetoga Ivana i Pavla nije tako živ kao blagoslov grla na blagdan svetoga Blaža, ali još uvijek živi. Tamo gdje postoji, valjalo bi sve učiniti da ponovno zaživi. Svaki dobar dar dolazi od Boga. Lijepo je da se u opasnostima obraćamo Svemogućem.

Zaboravljeni mučenici velike slave

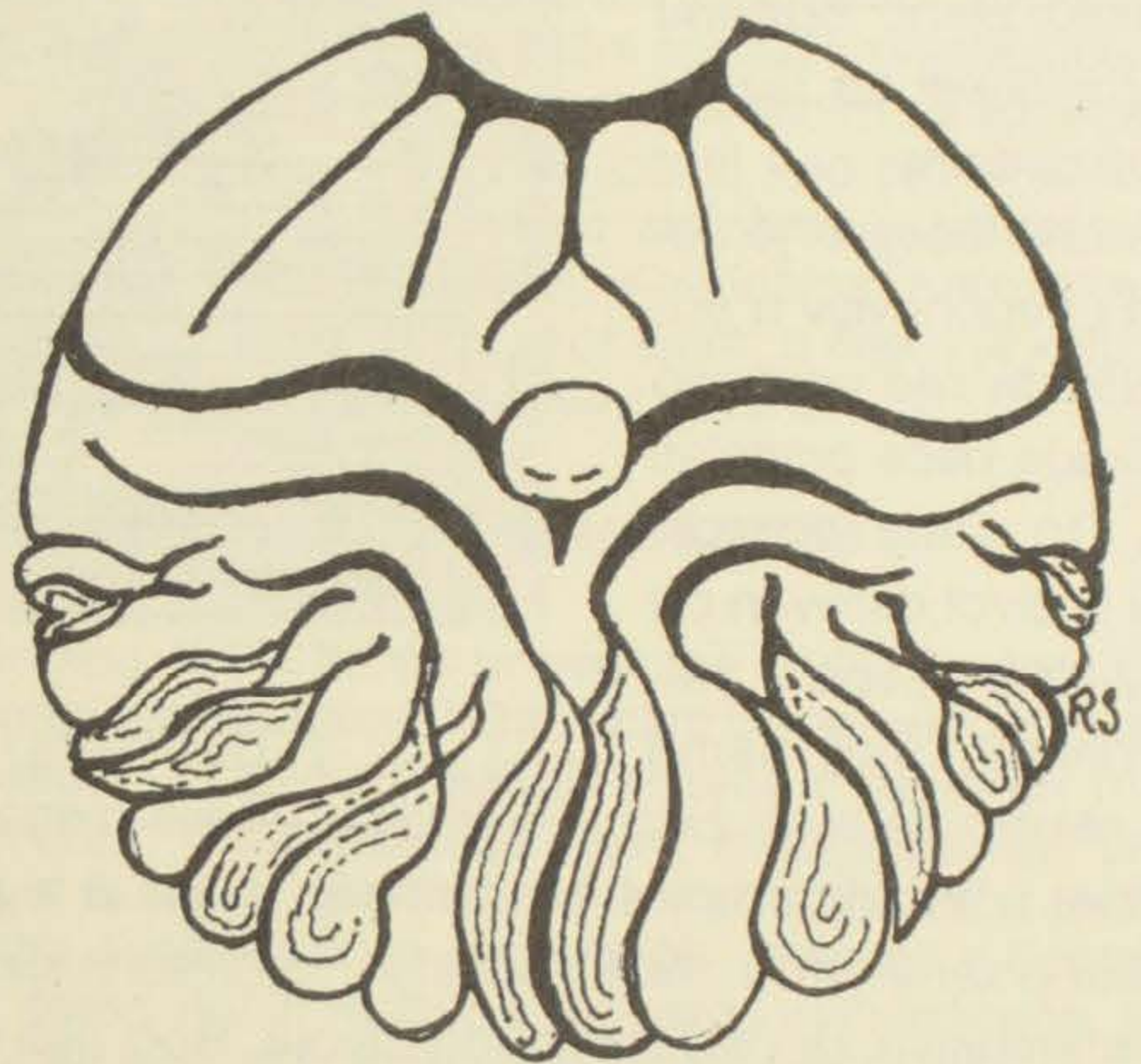
Sveti Ivan i Pavao su bili i ostali slavni ljudi. Stotinjak rukopisa čuva opis njihovoga mučeništva. Braća su po mučeničkoj krvi i po tvrdoj vjeri. Njihova su imena u Rimskom kanonu svete mise. Oni su među najslavnijim mučenicima Rimske crkve, spominju se i u litanijama svih svetih. U središtu su proučavanja crkvenih povjesničara. Tako je 1962. godine Gioacchino de Sanctis o ovim mučenicima zapisao: "Iz liturgijskih, arheoloških i povijesnih podataka, iz kritike teksta o mučeništvu, te iz uvida u suprotne pretpostavke, po mojem je mišljenju, izvan svake sumnje jezgra tradicije o svetom Ivanu i Pavlu, makar o nekim pojedinostima i dalje ostaje nesigurnost".

Visoki oficiri Ivan i Pavao – žrtve odmetnika

Konstantin Veliki je dao slobodu kršćanima. I sam je postao kršćaninom. Mnogi su se Rimljani krstili bez ikakve pripreve. Jedni su pak bili slabo pripravljeni, zato su i bili slabe vjere. Kolebljivci. Kad je na čelo carstva došao car Julijan, otpao je od vjere. Zato ga povijest i spominje pod imenom Julijan Odmetnik ili Julijan Apostata. Car Julijan je odlučio ponovo uspostaviti poganstvo. Zato je progonio kršćane.

Sve je učinio da i svoje visoke oficire, Ivana i Pavla, nagovori da ostave kršćanstvo te se ponovo predaju poganstvu. Ivan i Pavao su dosljedno ostali uz svoju vjeru. Ako se ne odreknu vjere, čeka ih smrt. Zato su Ivan i Pavao svu svoju imovinu prodali da ne bi došla u posjed države, a novac razdijelili sirotinji. Kad nisu htjeli odbaciti vjeru, Julijan im je dao potajno odrubiti glavu a zatim su pokopani na nepoznatom mjestu. Tako im je Julijan Apostata htio zamesti svaki trag. Grob mučenika je na čudesan način otkriven. Rimljani su ih počeli sve više štovati. Tako su Ivan i Pavao među najštovanijim rimskim mučenicima. Na rimskom Monte Celiju nalazi se bazilika posvećena ovim mučenicima.

Obratimo se i mi ovim velikanima vjere da nam kod Boga isprose dar dosljednosti. Obratimo im se i da nam njihove i imovinu, na njihov zagovor, Bog sačuva od nevremena.

MOLITVA

*O, Majčice draga,
svih mojih briga poznaješ breme,
svake rane prepoznaješ brid,
ne prezri usne što drhte nijeme,
šutnja moja nek milosti Tvojoj ne bude zid.*

*O, Majčice blaga,
pod Tvojim plaštom za sve mjesta ima,
zaklona je takvih u životu malo,
Tvoja se ruka blaga pruža prema svima,
a ipak malo ih je Tebe prepoznalo.*

*O, Majčice sveta,
Ti uza me kroz život hodi
jer znam da kroz trnje moram da koračam.
Svojom me rukom sigurnim stazama vodi,
sa lutanja mojih daj da se Tebi uvijek vraćam.*

Ivanka

Piše: Andrija Kopilović

VELIKI BIBLIJSKI LIKOVI

JOSIP EGIPATSKI (nastavak)

Dok razmišljamo o biblijskom liku Josipa Egipatskog, kako ga obično zovemo, nameće se sama od sebe tema o Božjoj providnosti. Naime, često puta i mi vjernici znamo s ostalima ustvrditi: to se dogodilo jer je tako bilo suđeno. Takvom tvrdnjom svrstavamo se među ljude koji vjeruju u postojanje sudbine. Međutim, baš na životnom primjeru Jakovljeva sina Josipa vidimo zorno opisanu Božju providnost za razliku od slijepe sudbine.

Svaki čovjek je jedinstven i neponovljiv u povijesti. Nikada nije postojao prije i nikada neće postojati poslije. On sada postoji. Čovjeku je život darovan od Tvorca života - Boga u najbolje vrijeme. Bog nema razloga nekom darovati život u vrijeme koje nije njegovo. Ako Bog poziva u život i to motivirano ljubavlju, onda je sigurno da je čovjeku pozvanom u život pripremio i potrebne okolnosti i potrebna sredstva za ostvarenje tog života. Bog nije stvoritelj života kojega baca u beznade, nego je dobri Otac koji se o stvorenom životu stara. To Božje staranje o čovjeku, odnosno brigu za čovjeka nazivamo PROVIDNOŠĆU. Kao što je život neponovljiv i jedinstven, tako je i svačiji životni put neponovljiv i jedinstven. Tim putem još nitko nije prošao. Taj put je moj. Doduše, mnogi mogu ići tim pravcem, ali mojim stopama mogu hodati samo ja. Bog se brine za te moje stope i on ih unaprijed zna. Nudi mi sredstva uz pomoć kojih ću, idući tim putem, moći najsigurnije ostvariti samoga sebe i ulogu koju imam prema drugima. Svaki je čovjek, naime, po svojoj naravi socijalno biće. Dakle, SVATKO IMA ZADAĆU I PREMA DRUGIMA. Očito da mnogi ljudi, zatrpani vlastitim brigama i zavedeni raznim čimbenicima, često promaše svoj životni put. Takav život onda završava u bescilju. Niti je on sam sretan, niti je koga usrećio. Za to nije odgovorna Božja providnost, nego čovjek koji nije imao sluha za svoj put na kojeg ga je providnost pozvala.

Vratimo se Josipu Egipatskom. Od samoga poziva u život Bog ga je obdario darovima koji će jednoga dana postati spasenjski za sav njegov Narod. Josip, kao vjerni sluga Božji, nikada ne očajava. Našao se u nekoliko bezizlaznih situacija kada bi svaka ljudska strpljivost prešla granice: od braće prodan, od faraona zatvoren... Međutim, njegova strpljivost, jer se oslanja na Božju sigurnost, prerasta u njegovo uzdignuće. Josipu nije

jasan njegov položaj najveće časti u egipatskom kraljevstvu, ali vjeruje da je i to po Božjem planu. Tko bi mislio da će baš njegova braća doći k njemu kupiti hranu da spasi svoj život život svojih roditelja. Tim dolaskom Josipove braće i roditelja u bogati Egipat spriječeno je zatiranje Abrahamovog potomstva i ono postaje veliki Narod. Na taj način je Bog providio ne samo Josipa za ključnu osobu u povijesti svoga Naroda nego ga navijestio kao praoca koji je bez rađanja "rodio" Božji narod sačuvavši ga od izumiranja. Josip je i predlika i poruka za mnoge događaje u povijesti Božjega naroda kako u Starom tako i u Novom zavjetu.

Providnost, koja je vodila Narod i u kasnije ropstvo, opet je djelo Božje mudrosti spasenja, a ne propasti. Čitajući odlomke Svetoga pisma u ovakvom kontekstu i bez uspoređi-

vanja s biblijskim likovima, lako možemo otkriti Božji prst i u našem životu. Pokušajmo pobrojati koliko puta je "krivim linijama" Bog vukao "prave crte"! Kolikima je u bezizlaznoj situaciji u jednom hipu pokazao pravi put! Koliko puta nas je učinio pomoćnicima i spasiteljima svoje braće! Treba čitati pismo napisano u Bibliji, ali i pismo napisano Božjom providnošću u našim životima, u nama samima.

Rafaelova freska u Vatikanu: Josipov san

BOŽE...

**Ti si ona sila viša
o kojoj sveti ljudi zборе
i koja može da utiša
nemirno i bučno more.**

**Čudesni Te prate znaci:
Tko znade putova Tvojih?
Kad zagrmiš, dršću junaci
i čiste se od grijeha svojih.**

**Jedini si Ti pomoćnik.
Od jutarnje prve straže
i siromah, a i moćnik
smjerno Tvoju pomoć traže.**

Ivan Pašić, Bački Monoštor

NA PRAGU TREĆEG TISUĆLJEĆA

Koncem prošle godine papa Ivan Pavao II. objavio je encikliku pod naslovom "Na pragu trećeg tisućljeća". Glavni cilj te enciklike je pripremiti Crkvu za treće tisućljeće kršćanstva.

Isus Krist objavitelj Božjeg plana

Na početku enciklike Papa ističe da je Isus Krist - jedini posrednik između Boga i ljudi - objavio Božji plan koji se odnosi na svemir, a napose na ljude. Krist je vrhunac Božje pedagogije. Krist ne govori samo u Božje ime kao što su to činili proroci. On sam je utjelovljena Božja riječ. Upravo po toj činjenici kršćanstvo se bitno razlikuje od ostalih religija. U drugim religijama, naime, čovjek traži Boga, a u kršćanstvu Božja riječ postaje čovjekom da ispuni pradavnu čežnju ljudskog srca.

Utjelovljenjem vječnost je stupila u naše vrijeme i donijela nam savršenstvo. U čovjeku živi duboka čežnja za vječnošću, koja će se utažiti samo sebedarjem, u susretu s Bogom. Krist je objavio istinu: Čovjek samo u Bogu može postići svoje ispunjenje.

S Kristom je započelo "posljednje vrijeme" u povijesti. Otuda i naša dužnost da posvetimo vrijeme. Crkva to čini kada građansku godinu prožima liturgijskom godinom ili kada posvećuje nedjelju. U tom kontekstu gledamo i jubilarne godine. I sam Krist navijestio je "godinu milosti Gospodnje". Svaka se jubilarna godina nadovezuje na Kristovo poslanje i podsjeća na starozavjetnu godinu "Jobel". Jubilarne godine u Starom zavjetu pozivale su na obraćenje Bogu, a u isto vrijeme bile su upućene na uspostavljanje društvene pravde, jednakosti među ljudima. Bog je ljudima podario dobra prirode kao zajedničko dobro. Zato pojedinac nije isključivi vlasnik dobara, nego su mu ona povjerena da ih upotrebljava svima na korist.

I u Crkvi je običaj da se svake 100., 50. i 25. godine na poseban način slavi jubilej Utjelovljenja. U svim narodima je običaj da pojedinci i obitelji slave jubileje. Radi toga nam se čini - ističe Papa - da je posve naravno da 2000. godinu Kristova rođenja trebaju proslaviti ne samo kršćani nego i svi ljudi.

Riječ "jubilej" znači radost. Crkva radosno zahvaljuje Bogu za spasenje ljudskog roda, za prisutnost Božju među ljudima, prosi milosrđe Božje za oprostjenje grijeha te svoje molbe stavlja pred Gospodara povijesti. U ovoj jubilarnoj godini s posebnom pobožnošću molit ćemo za jedinstvo kršćana. Bilo bi divno kad bi svi kršćani mogli u zajedništvu ljubavi slaviti ovaj jubilej i tako se približiti potpunom jedinstvu svih kršćana.

Priprava za jubilej

Papa nadalje ističe da je priprava za ovaj jubilej započela već II. Vatikanskim saborom koji je pred svijetom otkrio otajstvo Krista i Crkva a ujedno i bio otvoren prema svijetu. Stoga će se opća Crkva kao i svaka mjesna Crkva najbolje pripremiti na jubilej 2000. godine time da najvjernije ostvaruje upute II. Vatikanskog sabora.

Sva Papina apostolska putovanja služe također kao priprava na taj veliki jubilej.

1994. - 1996.

Zahvalnost i radost - kajanje i obraćenje

Ove godine označavaju daljnju pripravu na jubilej. Cilj ove priprave je posvijestiti u ljudima značenje tog jubileja u životu čovječanstva. Bilo bi korisno da se u mjesnim Crkvama osnuju odbori za pripravu jubilejskih svečanosti, kako će to učiniti i Sveta Stolica, ističe Papa.

Osjećaj zahvalnosti i radosti pratit će i spremnost na kajanje i obraćenje. S kajanjem motrimo događaje u prošlosti Crkve u kojima su se članovi Crkve udaljili od duha Kristova te su sablažnjavali ljude. Valja se pokajati za sve zabluda,

nedosljednosti, mlakosti i nevjernosti.

Među najteže grijeha spada razbijanje jedinstva Crkve. S kajanjem moramo priznati da su kršćani u nekim stoljećima bili netrpeljivi u službi istine, često i nasilni u trijebljenju zabluda. Međutim, kajanje se ne odnosi samo na prošlost, jer i sadašnjost ima svojih tamnih strana: raširena indiferentnost, prezir vjerskih istina, teološka nesigurnost... Tereti nas i odgovornost za društvenu nepravdu.

U isto vrijeme možemo s ponosom konstatirati da je naša Crkva i u ovom stoljeću Crkva mučenika i svjedoka. Mnogi i bezimni vjernici dali su svjedočanstvo o životnosti Crkve na pragu trećeg tisućljeća.

1997. - 1999.

Krist i zanimanje za Bibliju

Ovaj period želimo posvetiti osobama Presvetog Trojstva.

Godina 1997. bit će okrenuta prema Kristu. Utjelovljenje Sina Božjega je misterij spasenja dan svim ljudima. Glavna tema ove godine jest: "Isus Krist je jedini spasitelj svijeta jučer, danas i uvijek". U ovoj godini ćemo s obnovljenim zanimanjem uzeti u ruke Bibliju; želimo je nanovo otkriti kao temelj kršćanskog života. Ovo će biti dobra prilika za obnovu kateheze, čemu doprinosi objavljivanje novog Katekizma Katoličke crkve. Blažena Djevica Marija, veliki uzor vjere, u čijem je krilu utjelovljena Riječ, pratit će nas kroz čitavu godinu.

Duh Sveti - nova evangelizacija

Godina 1998. bit će posvećena Duhu Svetom. Utjelovljenje se ostvarilo snagom Duha. Otkrit ćemo nanovo djelovanje Duha Svetog u Crkvi po sakramentima i različitim milosnim darovima. Duh Sveti pokreće novu evangelizaciju, on gradi Kraljevstvo Božje u povijesti. U toj eshatološkoj perspektivi obnavljamo svoju nadu u ostvarenje Kraljevstva Božjega. Na poseban ćemo način raditi na jedinstvu svih kršćana, jer smo svjesni da će jedinstvo Kristova tijela biti dar Duha.

Bog Otac - obraćenje - siromasi

U fokusu godine 1999. stajat će Bog Otac. Slijedeći Krista želimo hodati putem obraćenja i pokore, nastojeći oko sve veće ljubavi prema Bogu i prema čovjeku. U ovoj ćemo se godini s posebnom pažnjom okrenuti prema siromasima i izrabljivanima. Želimo graditi civilizaciju ljubavi, suočeni sa sekularizacijom u krizi civilizacije. Zapodjenut ćemo razgovor s velikim svjetskim religijama, napose sa Zidovstvom i Islamom.

Jubilej u znaku Euharistije

Ovu višegodišnju pripravu pratit će sam jubilej koji ćemo slaviti u Svetoj zemlji, u Rimu i u svim mjesnim Crkvama diljem svijeta. Te godine održat će se u Rimu Međunarodni euharistijski kongres, jer se utjelovljena Riječ daruje u otajstvu Presvete Euharistije. Planiramo i svekršćanske susrete.

Pozivamo sve da svaki prema svojim silama i mogućnostima učini sve kako ne bismo propustili ponude jubileja.

Budućnost svijeta i Crkve stoji na mladoj generaciji, na onima koji su se rodili u ovom stoljeću, ali će postati odrasli tek u idućem. Krist i danas poziva mlade i čeka velikodušni odaziv i službu.

Marija, Majka lijepe ljubavi neka bude za kršćane ona Danica koja će pokazati put u treće tisućljeće. Neka Ona povede čovječanstvo Onome, koji je "pravo svjetlo, koje obasjava svakog čovjeka".

Priredio: A. A.

Trento

PAPIN POSJET TRENTU

Dva posljednja dana mjeseca travnja Papa je boravio u starom talijanskom gradu Trentu, u kojem je prije 450 godina bio veliki Tridentinski sabor. Odluke tog sabora su bile od izuzetne važnosti za život Crkve. Raspravljalo se o Svetom pismu i predaji, istočnom grijehu i opravdanju, sakramentima, štovanju svetaca. Ovaj sabor bio je odgovor na veliki zapadni raskol 1517. godine.

Ovaj gradić na sjeveru Italije bio je od prvih stoljeća kršćanstva značajno središte. Katedrala ove godine u Trentu slavi svoju značajnu 1800. obljetnicu posvećenja. Ovo je bilo Papino 120. pastirsko putovanje po Italiji, izvan grada Rima.

Vatikan

PAPINO OBRAĆANJE GIMNAZIJCIMA IZ PAZINA

Papa se 3. svibnja u redovitom susretu s hodočasnicima iz cijeloga svijeta posebno obratio sjemeništarima, učenicima i profesorima klasične gimnazije iz Pazina. On je između ostalog rekao: "Predragi! Nastavite putem vjere okupljeni oko svojih biskupa, nasljednika apostola te svjedočite Božju ljubav koja se očitovala u Isusu Kristu". Ovom susretu su bili nazočni biskup porečko-pulski mons. Antun Bogetić i rektor gimnazije Antun Hek.

Zagreb

HBK POVODOM 50. OBLJETNICE ZAVRŠETKA II. SVJETSKOG RATA

Biskupi Hrvatske biskupske konferencije uputili su svoje pismo povodom pedesete obljetnice završetka drugog svjetskog rata. U pismu biskupi ističu povijesne činjenice i osuđuju sve zločine koji su počinjeni u tom krvavom razdoblju čovječanstva. Crkva je i u ratu znala svjedočiti i svesrdno pozivati na pravo svakog čovjeka na život i dom. Dužnost je svakog čovjeka odati počast svim žrtvama. "Crkva oplakuje žrtve, Crkva oplakuje krvnike. Ona se bori protiv grijeha i vrši službu pomirenja s Bogom i među ljudima", ističu između ostalog hrvatski biskupi. Preduvjet pomirenja je iskreno kajanje.

Vatikan

KARDINAL KUHARIĆ IMENOVAN POSEBNIM PAPINIM IZASLANIKOM

Tiskovni ured Svete Stolice priopćio je da je Papa imenovao kardinala Kuharića svojim posebnim izaslanikom na velikoj duhovnoj pripravi proslave 400.

obljetnice Brest-litovske unije i 350. obljetnice Užhorodske unije. Ove dvije unije u Ukrajini slave svoje značajne jubileje kada su Crkve istočnih obreda obnovile svoje zajedništvo sa Svetom Stolicom.

Sarajevo

BISKUPI BIH O 50. OBLJETNICI ZAVRŠETKA II. SVJETSKOG RATA

Biskupi Bosne i Hercegovine uputili su pismo povodom 50. obljetnice završetka drugog svjetskog rata. Biskupi podsjećaju da je ovo stoljeće na prostorima ove države na osobit način obilježeno nemirima i krvo-prolićima. Rat i danas bijesni i ne vidi mu se kraj. Biskupi žele da svaki čovjek može proživljavati svoje ljudsko dostojanstvo.

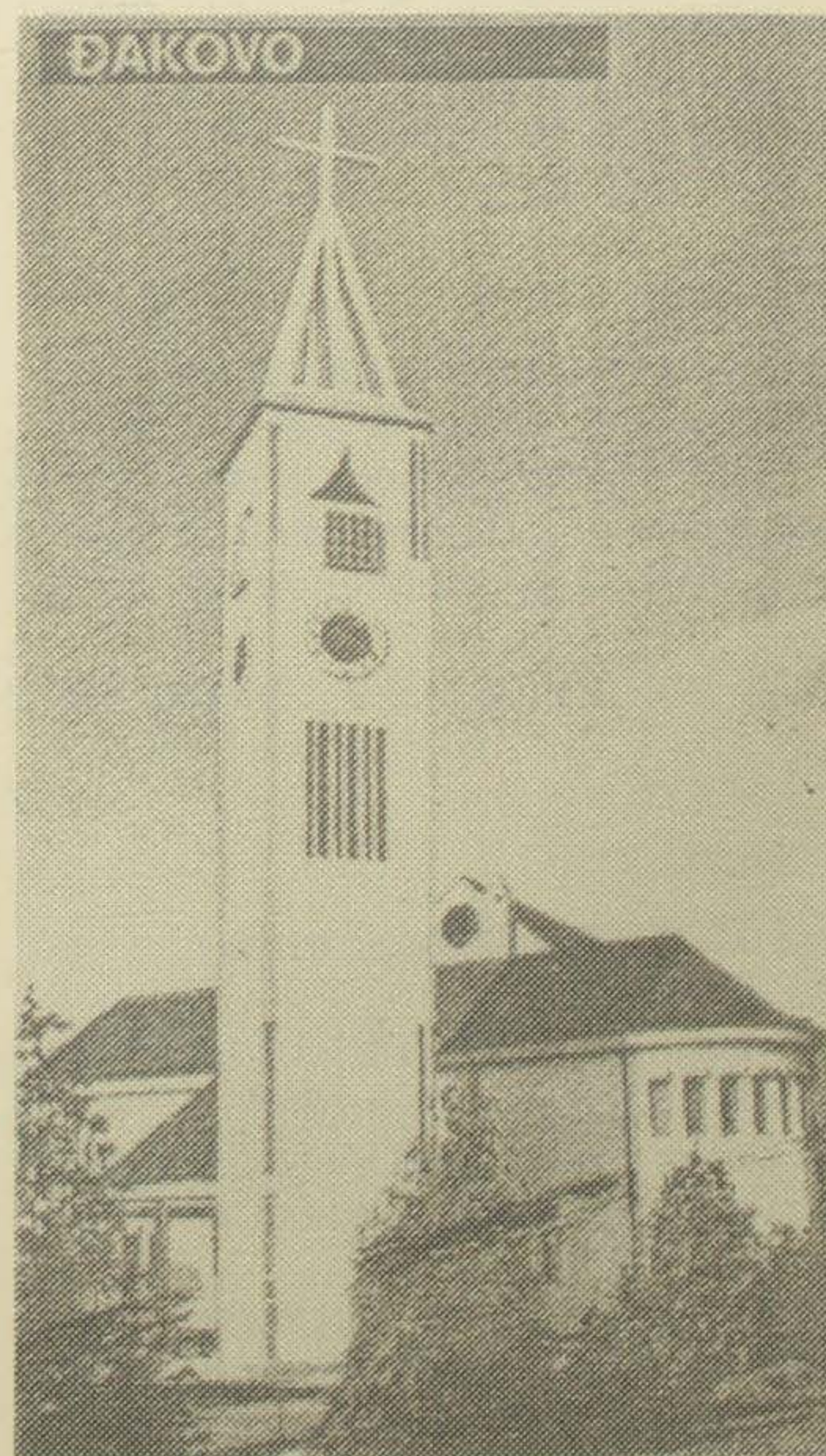
Vatikan

PAPINA NOVA POSLANICA

8. svibnja službeno se u svijetu slavi kao dan završetka drugog svjetskog rata. Papa je 7. svibnja u svom obraćanju narodu najavio svoje novo pismo svim ljudima dobre volje. Nova Papina poslanica naglašava da se pravedno društvo nikako ne može graditi na sili i oružju. Mir je Božji dar, a da bi on zavladao na zemlji potrebna su mu ljudska srca.

Đakovo - Zagreb

POSVEĆENE DVIJE NOVE CRKVE U HRVATSKOJ

U nedjelju 7. svibnja, u nedjelju Dobrog Pastira posvećene su dvije nove crkve u Hrvatskoj. U Đakovu je biskup Kos posvetio novu dovršenu crkvu čija je gradnja trajala punih pet godina. Crkva je moderna, ali i vrlo funkcionalna. Nova župa Dobrog Pastira u Đakovu utemeljena je još prije 15 godina. Do sada zajednica se okupljala u jednoj omanjoj dvorani.

Istoga dana u istočnom predgrađu Zagreba, u Brestju,

kardinal Kuharić je blagoslovio novu nedovršenu crkvu Dobrog Pastira. Kardinal je ujedno podijelio sakrament sv. Krizme mnogim krizmanicima.

Split

MEĐUNARODNI DAN DUHOVNIH ZVANJA

Na međunarodni Dan duhovnih zvanja, u nedjelju Dobrog Pastira, žitelji Splita svečano su proslavili blagdan sv. Dujma. Svečanu koncelebriranu misu predvodio je kardinal Vinko Puljić. Kardinal Puljić je između ostalog naglasio da katolici u Bosni ne žele tuđe, već žele ostati na svome. "Nije jak onaj koji može napadati, nego onaj koji se snagom duha brani".

Ovom prilikom ujedno je svečano otvorena desetogodišnja proslava 1700. obljetnice utemeljenja ovog južnohrvatskog grada, Splita.

Vatikan

PROGLAŠENO PET NOVIH BLAŽENIKA

Za vrijeme svečane sv. mise na trgu sv. Petra u Vatikanu, 7. svibnja, sv. Otac je proglasio pet novih blaženika. Na čast oltara uzdignuti su jedan svećenik iz Italije, jedna redovnica iz Venecuele, jedna redovnica iz Njemačke i dvije redovnice Talijanke. Novi Božji ugodnici su živjeli u prošlom i ovom stoljeću. Tako je Crkva postala bogatija novim blaženicima i zagovornicima.

Rim

ZASJEDANJE MEĐUNARODNOG CARITASA

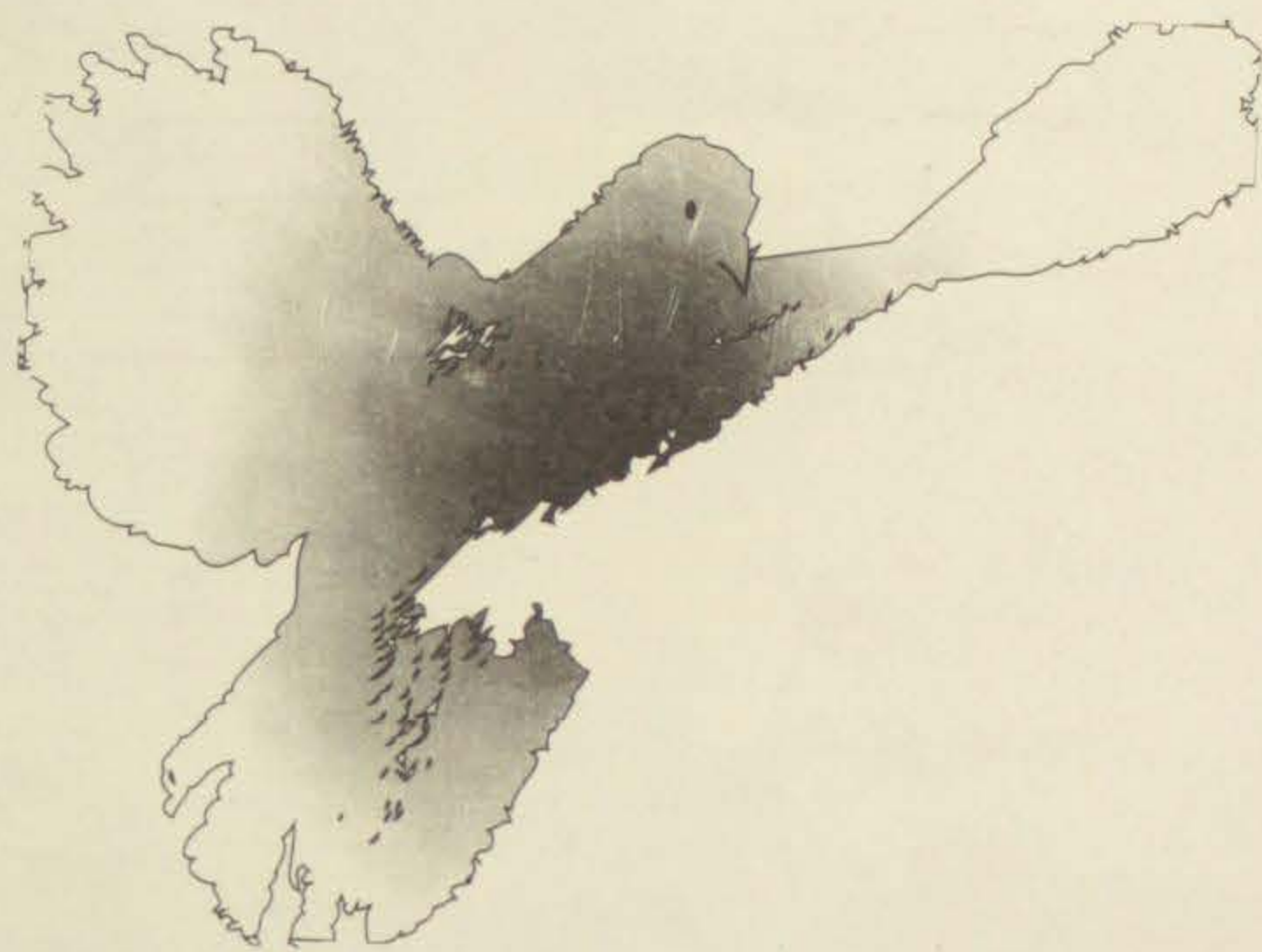
U Vječnom gradu je 9. i 10. svibnja održano opće zasjedanje međunarodnog Caritasa. Danas su 133 zemlje punopravne članice ove velike dobrotvorne udruge Crkve. Najnovije punopravne članice su Hrvatska, Slovenija i Makedonija. Razmatrane su najnovije mogućnosti i potrebe Caritasu.

Banja Luka

OSUDA ZLODJELA U BANJALUČKOJ BISKUPIJI

U Banjalučkoj su se biskupiji posljednjih godina dogodile mnoge tragedije. Ubijeni su mnogi vjernici. Vrhunac se očitovao ubojstvom dvojice svećenika i jedne redovnice. Ubijeni su franjevac Alojzije Atlija i svećenik Filip Lukenda, te s. Cecilija Grgić koja je zauzeto radila sa župnikom Lukendom u novom svetištu sv. Male Terezije od Djeteta Isusa u Presnačama. Posljednjih mjesec dana protjerane su mnoge redovnice iz svojih samostana te je više crkvi srušeno sa zemljom. Povodom ovih događaja kardinali Kuharić i Puljić uputili su apel javnosti.

Ova zlodjela osudio je i sam sv. Otac na redovitom podnevnom obraćanju vjernicima okupljenim na Trgu sv. Petra.

Zagreb

POSTUPAK ZA PROGLAŠENJE BLAŽENIM O. ANTE ANTIĆA

Službeno je završen biskupijski istražni postupak u procesu za proglašenje blaženim sluge Božjega o. Ante Antića. O. Ante Antić, od milja prozvan "Dobri otac Antić", svojim zagovorom pomogao je mnogima. Njegovo štovanje sve se više širi među vjernicima. Svi spisi, kojih je više od 13.000 stranica, bit će prosljeđeni Kongregaciji za proglašenje blaženih i svetih. Ova Kongregacija nastavlja rad na temelju svega predloženog.

Loreto

700. OBLJETNICA SVETIŠTA

U ovom poznatom marijanskom svetištu u Italiji okupilo se nekoliko tisuća hodočasnika iz cijele Hrvatske. Ovo marijansko svetište slavi ove godine svoju značajnu 700. obljetnicu. Hodočasnici su do "Nazaretske kuće" stigli morem i kopnom. Hodočašće se uklopilo u bližu pripremu 2000. obljetnice kršćanstva.

Vijesti priredio: Franjo Ivanković

Bač

MLADI ŽELE MIR

U najstarijem i najpoznatijem mjestu naše biskupije, u Baču, održan je 2. svibnja susret mladih. Bilo nas je iz svih krajeva Bačke: Subotice, Novog Sada, Sombora, Tavankuta, Sonte, Žednika, Futoga, Male Bosne, Bačkog Petrovca, Vajske, Selenče, Bača... Među nama je bilo i nekoliko mladih iz Srijema.

Pogled na župnu crkvu s "mosta uzdaha"

Tema našeg ovogodišnjeg susreta bila je: "Evangelje i mir".

Iako je bilo prohladno i kišovito, nismo dopustili da vrijeme pomuti raspoloženje. Dnevni red je bio već ustaljen. Nakon okupljanja održano je kratko izlaganje na temelju prispodobe iz Matejevog evanđelja o zlim vinogradarima (Mt 21,33-46).

Poslije izlaganja teme podijelili smo se u skupine i započeli zajednički rad. Svaka skupina je imala istu temu: pronaći najbolje rješenje u prispodoba koja nije do-rečena. Bilo je grupa u kojima je rad bio vrlo zanimljiv i napet. Rezultati su bili raznoliki. Mogli bi smo ih izreći na slijedeći način: U svim konfliktnim situacijama moguće je pronaći nekoliko rješenja, ali do njih nije uvijek lako doći. Na nesreći drugoga ne mogu graditi vlastitu sreću. Svi ljudi su stvoreni da budu sretni, a pravu sreću možemo pronaći samo mirnim putem. Evandeoski put je put mira i put nenasilja. Mi smo kao vjernici pozvani da odgovorno i zauzeto radimo na izgradnji ljudskijeg i ljepšeg svijeta.

Jedna od deset radnih skupina

Vrhunac našeg cjelodnevnog susreta bila je sv. misa koju smo slavili zajedno s našim biskupom Ivanom. On nas je također ohrabrio i pozvao da budemo nositelji radosti i nade u ovim vremenima.

Ovogodišnji susret animirao je g. Herbert Froelich, svećenik iz Dresdena.

U nadi da ćemo se i naredne godine sresti, želja nam je da ne zaboravimo ono što smo slušali i o čemu smo razmišljali u Baču.

Mladi

Subotica - Sv. Juraj

GOSTOVANJE ŽUPNOG ZBORA "Raspjevane zvjezdice"

U nedjelju 7. svibnja u župi Sv. Jurja u Subotici gostovao je mali župni zbor "Raspjevane zvjezdice" iz Tavankuta. Na programu je bio dio uskrsnog koncerta.

Pjevana je pjesma: "Reci svakom koga znaš" i donosila poruku da je Isus uskrsnuo. Pobijedio je smrt, a to je izvor našeg zajedništva.

Uz divne uskrsne pjesme i koreografiju vjernici su bili ponešeni a taj su ugođaj odnijeli i svojim kućama.

Poslije zahvale gospodina župnika Dobai Istvána pjevačima i s. Beati Zebić, prisutni u crkvi su predvođeni zborom zapjevali pjesmu: "Ostani s nama jer večer je". Pošli smo svojim kućama s molitvom u duši i puni uskrsne radosti.

Viktorija Grunčić

Bački Monoštor

MISA U ČAST GOSPI

Monoštorci već nekoliko desetljeća svečano obilježavaju 13. svibnja. Naime, toga dana je bilo prvo fatimsko ukazanje Gospe malim pastirima Franji, Luciji i Hijacinti. Posljednjih godina, kao i ove, svečanu svetu misu predvodi preč. Bela Stantić, generalni vikar naše biskupije.

Sвета misa je započela svečanim pjevanjem "Kraljice neba".

U propovijedi je g. Stantić posebno istaknuo dostojanstvo žene i uzvišenost majčinstva koje nalazimo u Mariji, a ono je uzor svima nama. U međunarodnoj godini žene dobro je ozbiljnije promisliti kako je danas degradirana žena kao osoba i majka. O majci prvenstveno ovisi duhovno zdravlje obitelji. Najuzvišeniji poziv žene je da ona bude darovateljica života.

Na kraju sv. mise, prije nego li je izmoljena osobna posveta Prečistom Srcu Marijinu, djevojčice - obučene u prekrasnu šokačku nošnju izvele su kratak recital. Autor recitala je Ivan Pašić. On je sam uvježbao djevojčice.

Tako smo i ove godine obogaćeni zajedništvom u Gospodinu i osnaženi zagovorom naše Gospe proslavili našu Majku.

Ivan Petreš

Mala Bosna

ZAHVALA JUBILARACA

U nedjelju 14. svibnja 1995. u župi Presvetog Trojstva, u Maloj Bosni održana je sv. misa zahvalnica povodom godišnjice brakova.

Ovaj jubilej slavili smo po sedmi put. Počelo je na inicijativu prijašnjeg župnika vlč. Ivica Prčića.

Da bi svi bili dostojni blagovati kod euharistijskog stola, vjernici su imali prilike za sv. Ispovijed dan prije samog slavlja.

Na sam dan slavlja sv. misu je predvodio vlč. Andrija Anišić i održao prigodnu propovijed. Podsjetio je jubilarce da ljubav treba tražiti dobro drugoga, usrećiti bližnjega. Ako u obitelji vlada sklad i briga jednih za druge, tada je tamo uvijek prisutan Isus. Ljubav u obitelji rađa mir u svijetu.

Jubilarci '95.

Svojim prisustvom i pjevanjem sv. misu je uzveličao i mješoviti zbor HKPD "Matija Gubec" iz Tavankuta. Na koncu misnog slavlja oni su održali kratak koncert. Izveli su uskrsne pjesme: "Kraljice neba", "Pjevaj hvale Magdaleno", "Uskrsnu Isus doista"... Ovaj mladi zbor osnovan je 1993. godine. Njegov osnivač je g-đica Nela

Skenderović koja je ujedno i voditeljica zbora. Zbor je imao preko dvadesetak nastupa u Subotici, Tavankutu, Zagrebu...

Poslije sv. mise nastavljeno je druženje jubilaraca i gostiju iz Tavankuta u našoj župnoj dvorani.

Ivanka Ivković

Sonta

SLUŽBA STRAŽARA

U Sonti već dugi niz godina postoji služba čuvara Božjeg groba tzv. STRAŽARI. Mnogi, već starci, rado se sjećaju i ponose time što su i oni bili svojevremeno stražari. Počevši od završetka obreda Velikoga Petka, pa sve do obreda Velike Subote navečer, oni se mijenjaju po grupama od po dvojica ili, ako ih se više okupi, po četvorica ili šestorica po smjeni. Na sam dan Uskrsa svi stražari se okupe ispred oltara. Zanimljivo je da oni čuvaju Božji grob u narodnoj šokačkoj nošnji ali imaju i oznake stražara: koplja.

Na Veliki Petak i Subotu imaju na sebi košulju, frosluk (prsluk) čakšire (hlače) cipele i na glavi šešir s ružicom. Na sam dan Uskrsa su obučeni potpuno u narodnu nošnju tako da umjesto čakšira na sebi imaju gaće i na nogama pletenu ili štrikanu obuću: ljope (u drugim šokačkim selima se ova obuća još naziva: jope, zepe, šule).

"Stražari" sa župnikom

Imaju i svog razvodnika straže. Za ovu službu, kada se dogovore tko će biti stražar, cijela grupa ima pripravu i sv. Ispovijed kako bi se pod obredima mogli i pričestiti.

Nekada su mali stražari na Veliku Subotu dobijali sitan novac i na crkvenom dvorištu se kockali, što je inače slika vojnika na Golgoti koji su bacili kocku za Isusovu odjeću.

Mario

Sonta

KRIŽNI PUT DJECE

U zadnjih deset godina u župi sv. Lovre u Sonti, počevši od Pepelnice pa sve do srijede u Velikom tjednu, svaki dan se obavlja pobožnost Križnog puta. Na pobožnost se okupi u prosjeku oko 200-250 osoba.

Ljepota ove pobožnosti je i u djeci kojih bude od 100 - 150, ovisno od mogućnosti njihova dolaska. Djeca vrlo ozbiljno i pobožno uz odrasle pjevaju i mole. Inače, sama djeca predvode ovu pobožnost čitajući tekstove postaja i molitve. Iza Križnog puta uz kratku pripravu bude i prilika za svetu Pričest kojoj pristupi što djece, što odraslih oko 100 osoba. U zadnjih nekoliko godina ova pobožnost je prikazivana za duhovno zdravlje naših obitelji, za svećenička zvanja i mir u naš i u svijetu.

Želja i Svjetlana

Sonta

TRIBINA MLADIH

Mladi Župe sv. Lovre u Sonti imaju svoje redovite susrete nedjeljom popodne. Na susrete se okupi tridesetak mladića i djevojaka. To traje već desetak godina. Obrađuju teme iz Biblije, života, vjere, morala, mladenačke problematike. Za Božić, u Došašću i za Uskrs, organiziraju Tribine mladih na kojima se obrađuju posebne teme. Na ove tribine, kao gosti, dolaze predavači - svećenici iz drugih župa. Na ovim susretima bude od 80-100 mladih, a ponekad i više. I ove korizme je bila tribina na kojoj su obrađene poruke Blaženstava. Predavači su bili župnici iz Subotice: vlč. Andrija Kopilović i vlč. Andrija Anišić te mjesni župnik Marko Forgić. U sklopu istih susreta, u Korizmi je šezdesetak mladih sa svojim župnikom (jedan pun autobus) posjetilo Suboticu gdje su bili gosti na Tribini mladih koju organiziraju Subotičani.

Marina

Subotica

**DAN DUHOVNIH ZVANJA
U "PAULINUMU"**

Četvrta uskrsna nedjelja je ujedno i nedjelja Dobroga Pastira, odnosno Svjetski molitveni dan za sva duhovna zvanja.

Dan duhovnih zvanja proslavlja se na poseban način i u našem sjemeništu, a u katedrali s većom svečanošću. Tako je bilo i ove godine. Prije podne u 11 sati misu su u koncelebraciji služili sjemenišni odgojitelji, a Službu riječi su predvodili sjemeništari. Osobitost ove mise je u tom što osim svetopisamskih čitanja, pjevanja psalama i molitve vjernika, sjemeništari sami govore umjesto propovijedi i na taj način vjernicima sami pričaju o svom pozivu i životnom putu prema svećeništvu. Ove godine je na hrvatskom jeziku govorio Josip Štefković,

sjemeništari iz subotičke župe sv. Terezije. Svetu misu sjemeništari su uzveličali i instrumentalnim sviranjem i pjevanjem, kako pučkih, tako i višeglasnih pjesama.

Poslije podne u čast Dana duhovnih zvanja i u znak zahvalnosti vjernicima-dobročiniteljima sjemeništa, sjemeništari su u katedrali priredili "Glazbenu meditaciju". Ova meditacija sastojala se od glazbenih točaka, zatim recitacija, recitala - odnosno čitanja odlomaka iz Papinog pisma za ovogodišnji Dan duhovnih zvanja. Glazbene solo točke izvodio je Imre Sabo instrumentalno, a sjemenišni zbor Schola cantoru Paulinum pjevao je zborne točke. Recitacije i tumačenja govorili su: Zlatko Magdalenić, Jožef Mihalec, Petar Klaić, Zoltan Fodor, Blaž Nikolov i Kristijan Kasa.

Rel.

Subotica

**PAPINA SLIKA I BLAGOSLOV
VITI STANTIĆ***Rektor i prefekt sjemeništa s teta Vitom*

Svake godine na Dan duhovnih zvanja sjemeništari i odgojitelji našeg sjemeništa "Paulinum" imaju zajedničku svetu misu koju prikazuju za duhovna zvanja i za dobročinitelje sjemeništa. Ta sveta misa je ove godine, u nedjelju 7. svibnja, bila svečanija nego inače, jer je na kraju te mise rektor sjemeništa, mons. Josip Mioč uručio Papinu sliku s blagoslovom VITI STANTIĆ,

dugogodišnjoj dobročiniteljici našeg sjemeništa "Paulinum".

Ove školske godine navršava se točno dvadeset godina kako se Vita Stantić žrtvuje i radi za sjemeništarce "Paulinuma". U svom govoru g. Rektor je naglasio kako su rijetki oni koji tako dugo i ustrajno neumorno služe Crkvi, te oni s pravom zaslužuju pažnju Crkve. Naime, Vita Stantić je i prije početka svog rada u sjemeništu puno pomagala u katedrali i katedralnoj župi.

Viti Stantić čestitamo na ustrajnosti i radujemo se ovom malom priznanju i želimo joj obilje Božjeg blagoslova i dobro zdravlje kako bi još puno mogla ostati u službi Crkvi Božjoj.

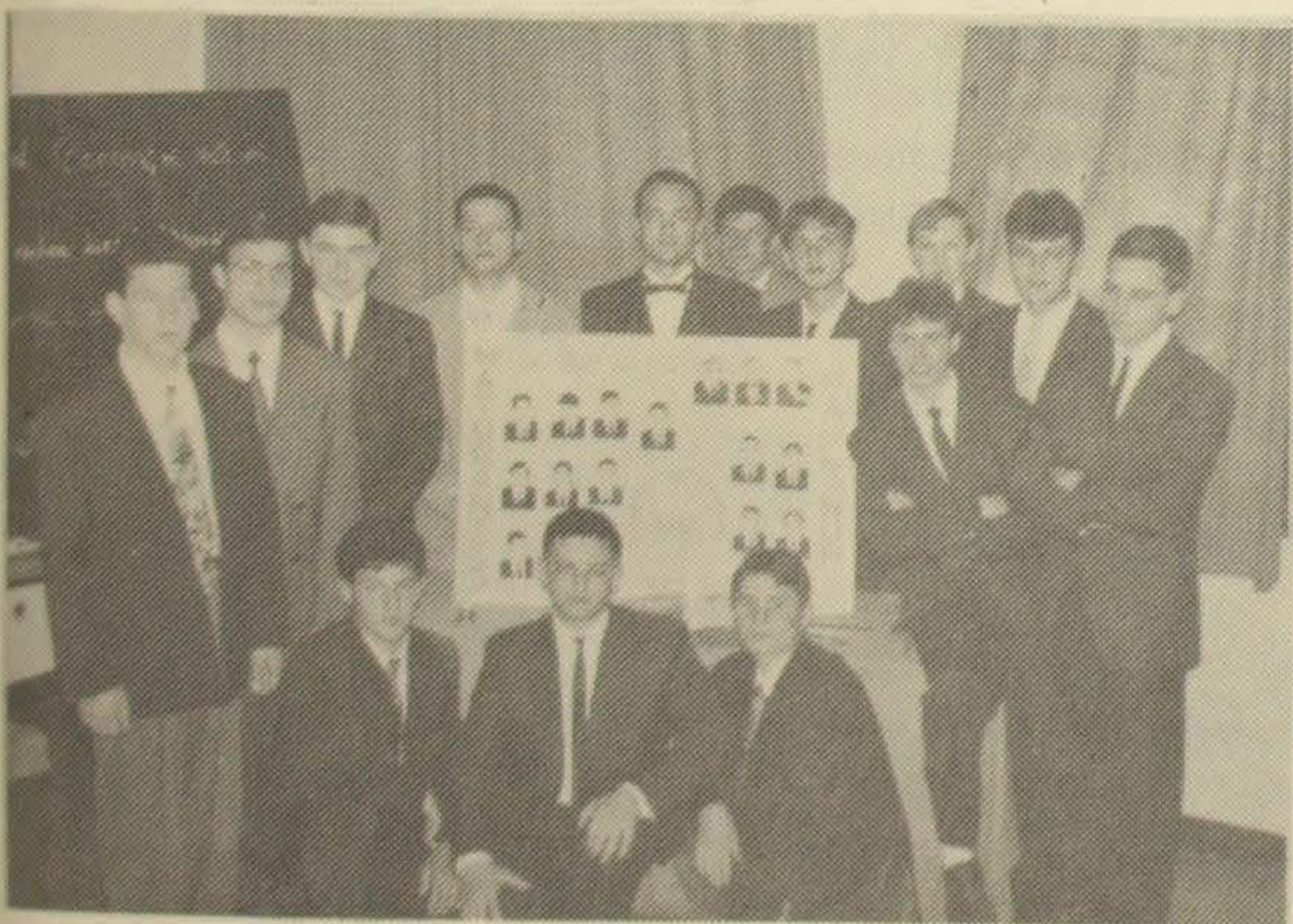
Rel.

Subotica

MATURANTI BISKUPIJSKE KLASIČNE GIMNAZIJE "PAULINUM"

Sigurno je Božja providnost da u ovim teškim i problematičnim vremenima iz godine u godinu raste broj duhovnih zvanja. No i usprkos tome mi se neumorno moramo moliti za nova duhovna zvanja jer, ako igdje, onda ovdje na našim prostorima vrijedi ono Kristovo "Žetva je velika, a radnika malo".

U ovoj školskoj godini u Biskupijskoj klasičnoj gimnaziji "Paulinum" u Subotici maturirat će četrnaest sjemeništaraca. Od tih četrnaest deseterica su za Subotičku biskupiju, trojica su kandidati Prizrenske biskupije, a jedan je grkokatolički kandidat za Skopsku biskupiju.

Maturanti '95.

Sve naše sjemeništarce i maturante preporučujemo u vaše molitve.

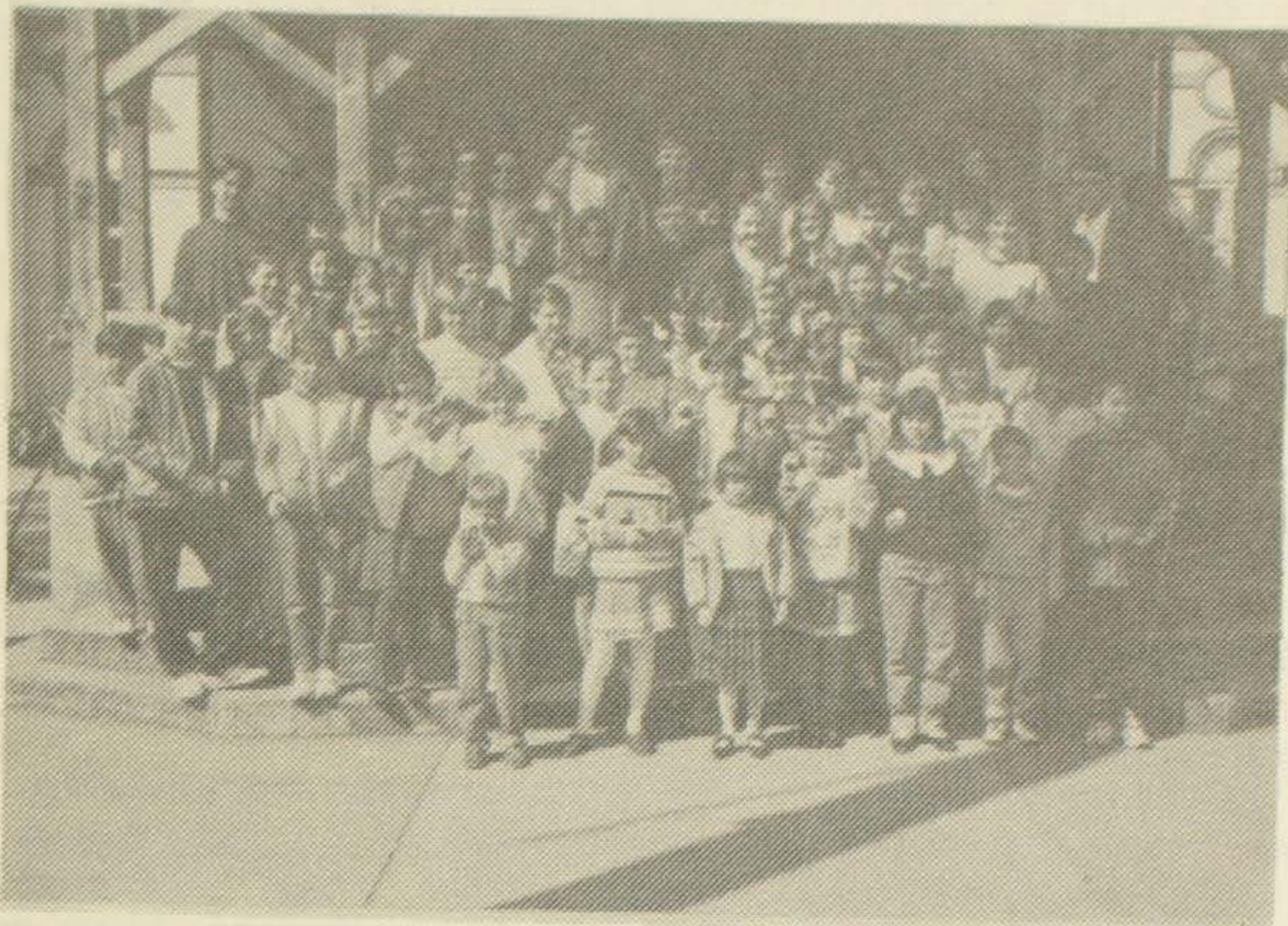
A djeci i mladima, koji čuju Božji glas i poziv da ga slijede u svećeničkom ili redovničkom zvanju, kažemo: Ne bojte se krenuti Isusovim putem. Ako nam se želite pridružiti u našem sjemeništu, javite se svojim župnicima - oni će vam sve objasniti i pomoći vam da ostvarite svoju želju.

Rel.

Palić

"KRISTE U TVOJE IME" Skup djece i mladih Palića

Po inicijativi i u organizaciji vlč. Josipa Leista, sakupila su se djeca i mladi župe na Paliću 22. travnja 95. g. na zajedničku svetu misu i druženje.

Djeca i mladi Paličke župe

Čitav skup je bio protkan motom i pjesmom "Kriste u Tvoje ime". Mladići su na gitarama, tamburama i električnim orguljama svirali a svi zajedno pjevali crnačku duhovnu pjesmu "Kriste u Tvoje ime". Na kraju svete mise istovremeno pjevana je ova pjesma na različitim jezicima što je odlično zvučalo i uklapalo se u moto.

Tokom svete mise je uz čitanje, trajao i razgovor ili ispitivanje vjeroučenika i to od najmlađih, do onih koji bi se već brijali ili šminkale. Bilo ih je preko 60. Lijepi broj, no moglo bi i više. Pošto je ovo prvi put, možemo biti zadovoljni.

Djeca su odgovarala na pitanja, kao na primjer: Što slavimo pod svetom misom? Što označava uskrсна svijeća na oltaru? itd. Zanimljivo je bilo slušati dječje odgovore na temu Tominog nevjerovanja sve dok svoje prste ne stavi u rane Isusove i tek je tada povjerovao. Bilo je i teških pitanja. Na primjer, koliko su apostoli ulovili riba po Isusovom nagovoru da bace mrežu ponovo a oni nisu vjerovali da će išta uloviti. No, ulovili su 153 ribe i još je bio spremljen doručak pečene ribe apostolima. Sva ova dječja shvatanja su u punoj vjeri iskreno iskazivana i to sve opet ono "Kriste u Tvoje ime".

Isusovu molitvu "Oče naš" molili su na hrvatskom i mađarskom jeziku. I to se dobro slagalo.

Na kraju je župnik dao svoj komentar ovom susretu. Pohvalio je djecu ali je i zahtijevao za druge susrete veće znanje i veći broj. Svi su na kraju dobili prigodne poklone i slikali su se ispred crkve.

G. Kujundžić

TV FILM O BISKUPU IVANU ANTUNOVIĆU

Uz druge duže ili kraće televizijske filmove, subotički snimatelj g. Rajko Ljubič snimio je televizijski film (video kazetu) o biskupu Ivanu Antunoviću povodom 125. obljetnice početka objavljivanja njegovih "Bunjevačkih i šokačkih novina" (1870.).

Na početku je prikazano niz slika iz života Bunjevaca u prošlosti uz tumačenje povijesnih i kulturnih prilika u tom periodu.

Zatim je prikazan životni put i djelo Ivana Antunovića. U slici su prikazani dokumenti matice krštenih u Bačaljmašu gdje je kršten 19. VI 1815. god. a rođen je u Kumbaji.

Za svećenika je zaređen 8. X 1838. god. u Kalači, a mladu misu je imao 4. XI 1838. godine u Bačaljmašu.

U filmu je velika pažnja posvećena Bačaljmašu gdje je I. Antunović 1842. godine postao župnik.

Zatim nas snimatelj vodi u Kaloču gdje je od 1859. godine proveo najveći dio života vršeći razne crkvene dužnosti, a 1876. god. imenovan je naslovnim bosonskim biskupom. Umro je u Kaloči 13. siječnja 1888. godine.

Najveća pažnja posvećena je pojavi "Bunjevačkih i šokačkih novina" u Kaloči 19. ožujka 1870. godine. Posebno su važni proglašeni koje je I. Antunović prije toga objavio pozivajući rodoljube na suradnju.

Također su u ovom TV filmu prikazana najvažnija Antunovićeve djela kao što je povijesna "Razprava o podunavskih i potisanskih Bunjevcih i Šokcih..." (Beč, 1882), molitvenik "Čovjek s Bogom u svojim molba i prošnja" (Kaloča, 1884.), veliko teološko djelo "Bog s čovikom na zemlji" (Vac, 1879.) (774 str. velikog formata).

Uz druga djela treba još istaći rodoljubnu povijesnu pripovjetku "Odmetnik" (Zagreb, 1875.)

Rajko Ljubič je snimio ovaj TV film prema vlastitom scenariju, a pomogli su mu Lazar Ivan Krmpotić i Bela Gabrić.

U ovom filmu je veoma uspješno prikazan život i rad biskupa I. Antunovića, našeg najvećeg narodnog prosvjetitelja i preporoditelja, koji je svojim radom udario čvrste temelje daljeg duhovnog i kulturnog razvitka bunjevačkih i šokačkih Hrvata.

Bilo bi korisno i potrebno načiniti više kopija ovog TV filma i po župama organizirati njegovo prikazivanje kako bismo što bolje upoznali život i djelo našeg velikog kulturnog i duhovnog velikana, biskupa Ivana Antunovića.

Bela Gabrić

ZAHVALA G. Rajku Ljubiču

Naš poznat subotički televizijski snimatelj g. Rajko Ljubič darovao je Institutu "Ivan Antunović" u Subotici 50 kazeta snimljenog materijala o raznim priredbama u Subotici i u okolnim naseljima (dužijanca i drugi narodni običaji). Također ima snimljenog materijala iz Baje u Mađarskoj.

Većinom je to osnovni materijal od kojeg se mogu montirati i presnimiti nove video kazete. Zbog toga je dokumentarni materijal, koji nam je darovao g. Rajko, dragocjen.

Predsjedništvo Instituta "Ivan Antunović" najiskrenije zahvaljuje g. Rajku Ljubiču i želi izvijestiti naše čitatelje o ovom plemenitom djelu.

G. Rajko Ljubič napisao je i posebnu "Darovnicu" koju ovdje u cijelosti objavljujemo:

DAROVNICA

Institutu "Ivan Antunović" darujem video kasete raznih profesionalnih standarda i dužina (popis kazeta je na posebnom listu). (50 kazeta)

Na kasetama je snimljeni materijal vezan za život i rad Bunjevaca Hrvata u Subotici i okolini i jednim manjim dijelom u Baji.

Snimljeni materijal je jednim dijelom nemontiran - onakav kakav je snimljen kamerom, a drugim dijelom montiran u gotove emisije. Sam materijal je nastajao u periodu od 1992. do 1995. godine. Početak je bio u jesen 1992. s prvom emisijom o subotičkim Bunjercima koja je emitirana 28.12.1992. u Bajskom kablovskom TV sistemu (emitiranje je omogućio tadašnji glavni urednik Matković Kornel). U toku proljeća 1993. uslijedile su još tri epizode.

Posljednje kazete iz ove arhive su snimljene u siječnju 1995. a za potrebe dokumentarnog filma o biskupu Ivanu Antunoviću.

Darujem ovaj materijal Institutu "Ivan Antunović" u Subotici sa željom da ga sačuva za buduće vrijeme i za sve one ljude koji će se htjeti baviti istraživanjem video zapisa o ovom našem sadašnjem trenutku i prostoru.

U Subotici, 27.04.1995.

Rajko Ljubič

* * * * *

DOVE

*Uranila divojka
prijaj rujne zore,
sa zelenom zovom
da okiti dvore.*

*Bilim cvitom
procvatala zova,
sve su kuće okićene
na prvi dan Dova.*

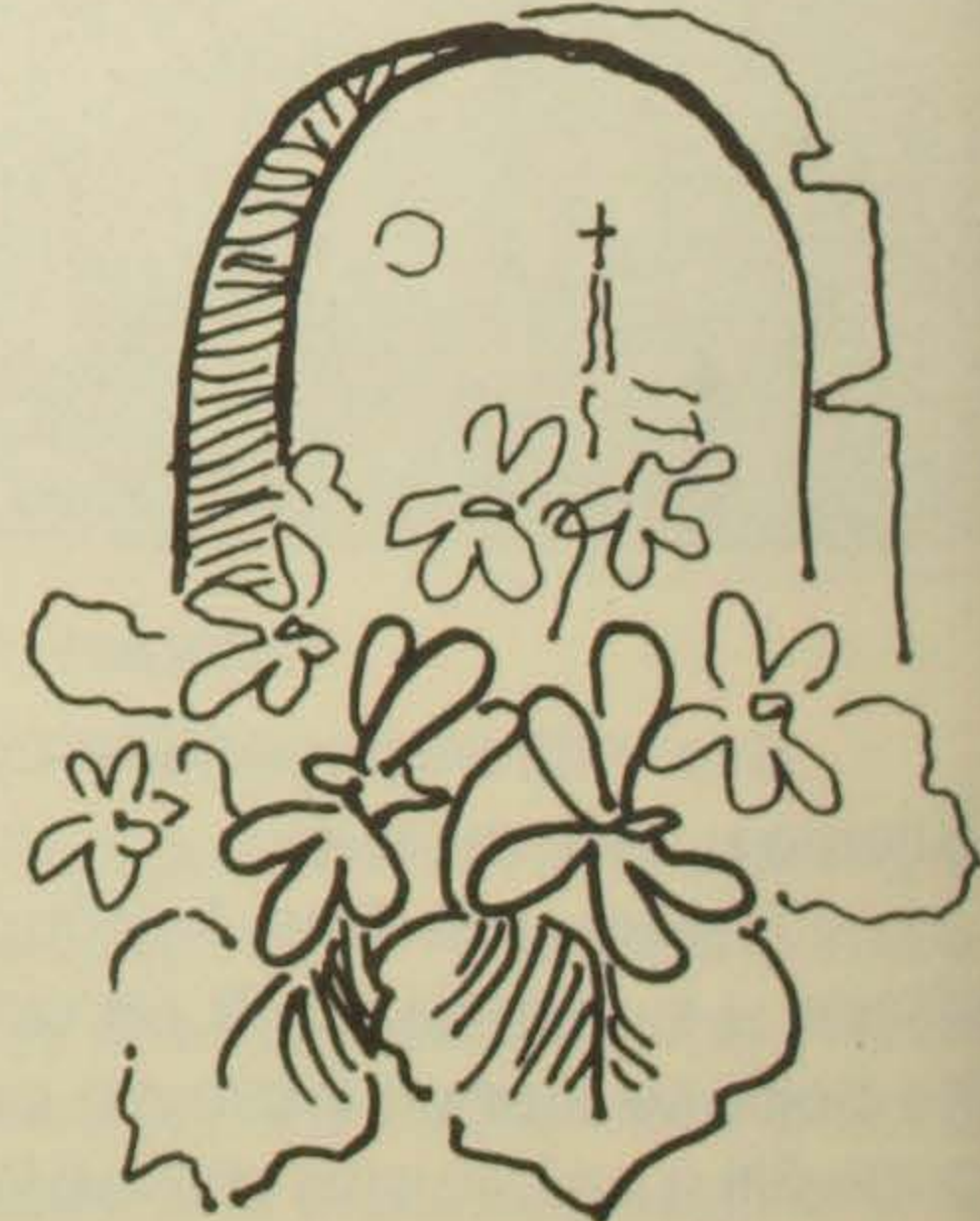
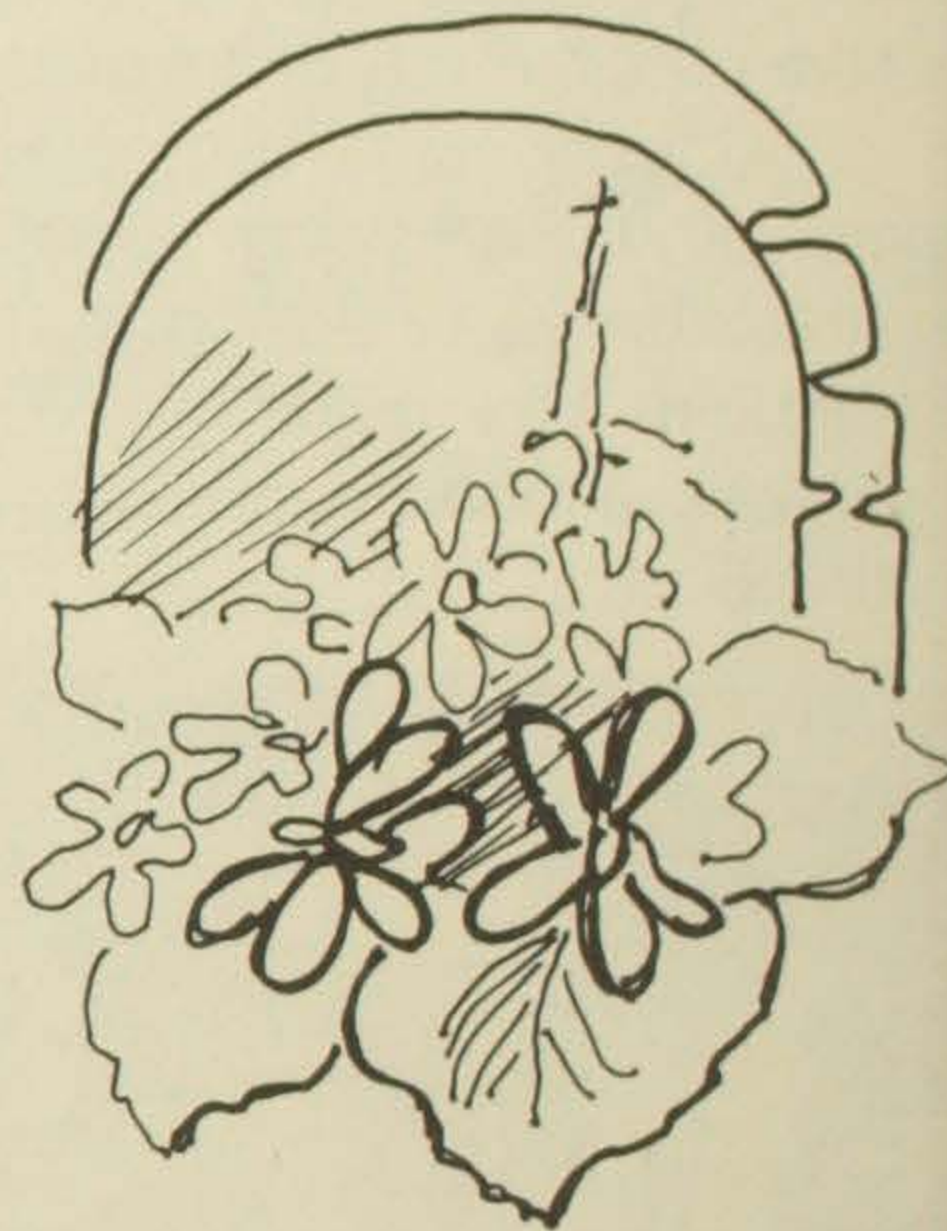
*Sa istoka sunce
pušta svoje zrake
da obasja polja,
kuće i sokake.*

*Divojka se požurila
i lipo se obukla,
u svečanom ruvu
u crkvu će poći.*

*Curice su lipe male
kraljicine pisme
"Ljeljo" zapivale*

*Kruna njim na glavi
ko biseri sa rose.
U narodnoj nošnji
a noge njim bose.*

Ana

ISUS NAM JE POSLAO BRANITELJA!

Isus, kako je i obećao, šalje Branitelja svojim učenicima, ali svakako i nama koji smo već primili jedan od njegovih darova, a to je dar VJERE.

Najjasniji opis djelovanja Duha daje nam Pavao u svom pismu Galaćanima: "Plod su Duha: ljubav, radost, mir, strpljivost, blagost, dobrota, vjernost, krotkost, uzdržljivost." (Gal 5,22). Taj bi se opis mogao i proširiti opisivanjem čitavog kršćanskog života i vrednotama koje ga čine.

Obično se govori o **SEDAM DAROVA DUHA SVETOGA: duh mudrosti, razuma, savjeta, jakosti, znanja, pobožnosti i straha Božjega**. Duh djeluje u nama na sasvim osobit način koji zavisi od naših običaja, nasljeđenih osobina i nekih drugih okolnosti, ali važno je da Duh djeluje po nama i onda kada ne znamo da je On tu. Zato je važno prepustiti se djelovanju Duha Svetoga da bismo mogli zadobiti i njegovu milost.

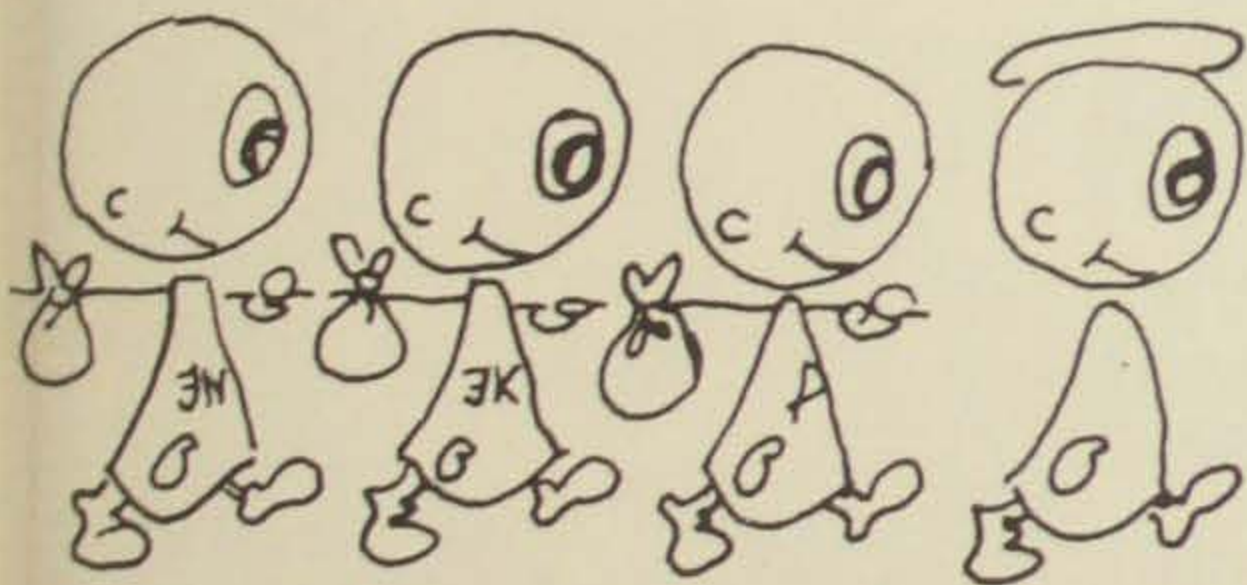
Vrijeme je izuzetno. Mnogi su se prvi put ispovjedili i pričestili, a mnogi će postati punoljetni kršćani primanjem potvrde. Upravo nam u ovom sakramentu Krist utiskuje neizbrisivi biljeg Božjeg svjedoka. Sv. potvrda ili krizma dopunja krsnu milost, daje nam pravo na djelujuće milosti da možemo priznati svoju vjeru i daje nam darove Duha Svetoga. Na krštenju smo bili duhovno nedorasla djeca, a na potvrdi postajemo duhovno odrasli i punoljetni.

MALI PODSJETNIK O KRIZMI

Pomazanje sv. krizmom označuje moć Duha Svetoga. Krizma znači pomazanje. Riječ je slična riječi Krist-Pomazanik. Ulje Sv. krizma je maslinovo ulje kojemu se dodaje balzam, a posvećuje ga biskup na Veliki četvrtak. Ulje na potvrdi znači milost koja daje duševnu jakost da se borimo protiv neprijatelja našeg spasenja - protiv grijeha.

Krizmani kumovi dužni su brinuti se za kršćanski odgoj potvrđenika ako se za nj ne bi mogli ili ne bi htjeli brinuti roditelji. Osobito moraju riječju i primjerom poticati svoje kumče na kršćanski život. Dakle, pokloni su samo znak pažnje a nikako najvažniji razlog da biste izabrali dobrog kuma.

Kum može biti onaj tko je već primio taj sakrament. Mora biti dobar kršćanin.

Štovano uredništvo!

Napisala sam pjesmu koju upućujem kao poruku svim ljudima svijeta!

*Kada bi svi ljudi vjerovali u Boga,
onda ne bi bilo
ovog strašnog rata.*

*Kada bi svi ljudi išli u crkvu,
nevina djeca ne bi stradala.*

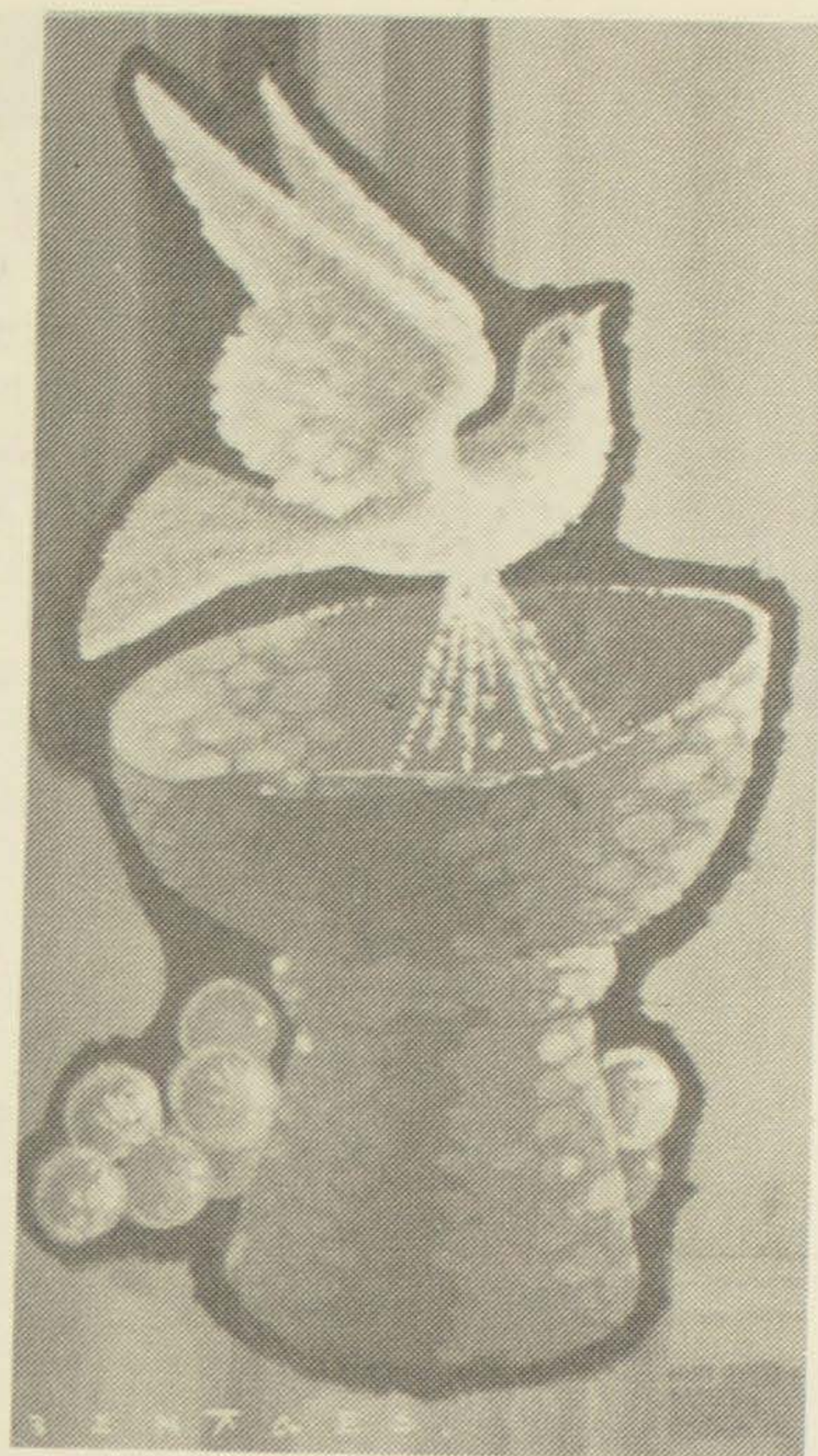
*Kada bi svi ljudi voljeli,
onda ne bi bilo
mržnje među nama.*

*I zato je moja poruka svim ljudima
svijeta:*

*"Volite se, vjerujte u Boga,
idite u crkvu*

i tada će biti mira na ovome svijetu!

**Željka Arančić, VII razred
Crkva Sv. Marije - Subotica**

Iz Medicine

AKO STANEMO NA ZARDALI ČAVAO

Možda rana neće biti velika ni vidljiva, ali ako je čavao zašao duboko u nogu to nije dobro, jer nečistoća uđe u tkivo noge. To je vrlo opasno, opasnije od neke veće, otvorene rane na površini, iz koje krv koja teče i spere prljavštinu.

Zbog toga nemojte se šaliti već podite liječniku koji će vam dati injekciju protiv tetanusa. Isto učinite i kad se ranite zardalim i zaprljanim alatom. A ako vas ugrize pas ili druga životinja onda i manja rana može biti opasna pa svakako treba poći liječniku.

MAK

AKO PADNEMO U KOPRIVE

Znamo što će se dogoditi: na koži će se pojaviti crvene kvрге koje peku i svrbe... Ovo isto nekada se pojavi nakon što smo jeli jagode, školjke, orahe, ili kad nas ubode komarac, stjenica... Radi se o bolesti koja se zove koprivnjača.

Obično će za nekoliko sati nestati crvene kvрге i sve neprimilike. A ako ne podnosimo svrbež, možemo ga ublažiti posipanjem pocrvenjele kože dječjim praškom ili tekućim puderom.

Katkada se dogodi da je problem ozbiljniji. Može doći do povišene temperature ili probavnih smetnji (proljevanje, povraćanje). U tom slučaju treba ići liječniku koji će nam dati tablete. Uvijek treba potražiti liječnika ako crvenilo ne nestane nakon četiri sata.

MAK

HOSTIJO SVETA, ljubavi si vrelo,
što vrutkom vječnim
u naš svijet se preli.

A sada te oku skriva bijeli veo,
po Tebi živi, diše i cvijet sveli!

Hostijo sveta, svemira si kras,
naša si ljubav, naš jedini spas.

Hostijo sveta, koja nam se dijeli
da čovjek vidi u drugu svoga brata,
da ljepši, bolji svijet postane cijeli,
ne bude mržnje, nasilja i rata!

Hostijo sveta, svemira si kras,
naša si ljubav, naš jedini spas.

ZLATNA HARFA '95.

Smotra malih dječjih crkvenih zborova pod nazivom "ZLATNA HARFA" održana je u župnoj crkvi sv. Terezije u Subotici u nedjelju, 28. svibnja.

Susret malih pjevača započeo je koncelebriranom sv. misom. Propovijedao katedralni župnik preč. g. Stjepan Beretić. Nakon mise počela je smotra zborova. Nastupilo 12 dječjih zborova.

"Zlatna harfa" nije natjecanje iako djeca često pitaju: "Tko je bio najbolji?". Ovo je susret na kojem su svi na svoj način najbolji.

Svaki je zbor otpjevao po jednu pjesmu po svom izboru i pokazao nešto novo što je oduševilo publiku.

Gosti iz Selenče

Preuzvišeni g. biskup Ivan Pénzes, koji je zbog drugih obaveza bio spriječen prisustvovati ovoj smotri, uputio je pozdravno pismo djeci i poželio im da još više Boga slave svojom pjesmom.

Dječji zbor iz Tavankuta

Subotica - Isusovo Uskrsnuće

Više od 500 djece sa svojim roditeljima, prijateljima, svećenicima i časnim sestrama ispunilo je crkvu sv. Terezije. Svojim pjevanjem i zanosom djeca su prenijela oduševljenje na prisutnu publiku. Neki su zborovi pokazali i koreografiju uvježbanu na zavidnom nivou. Čuli su se razni instrumenti - od tamburica, flauta, violina, violončela ... do električnih orgulja. Zahvaljujući časnim sestrama i drugim voditeljima zborova, pokazalo se da je uloženi trud u našu djecu urodio divnim plodovima. Djeca su srcem slavila Gospodina.

Neki su zborovi imali i preko 80 pjevača.

Subotica - Sveti Rok

Zbor iz Đurdina

Nastupili su ovi zborovi: Selenča (gosti), Mala Bosna, Tavankut, Palić (prvi put), Kelebija, Đurđin, Bikovo, a iz Subotice iz župe Isusovog Uskrsnuća, Marije Majke Crkve, Sv. Jurja, Sv. Roka i Sv. Terezije.

I ove je godine s. Mirjam Pandžić ravnala misnim pjevanjem i podnijela veliki teret u organiziranju "Zlatne harfe".

Zbor sa Bikova

Nakon kraju programa s. Mirjam Pandžić je podjelila diplome svim zborovima i njihovim ravnateljima.

"Zlatna harfa '95." završena je čašćenjem u Katoličkom krugu gdje su se djeca okrijepila kiflama i sokovima. Vjerujemo da je "Zlatna harfa" ispunila svoju svrhu i da će djeca u svojim župama i dalje njegovati crkveno pjevanje.

DRAGE ZVONČICE I DRAGI ZVONČIĆI !

Stiglo je preko 250 uglavnom točnih odgovora. Na žalost, mnogi nisu shvatili našu molbu da šalju svoje kupone na dopisnicama ili razglednicama pa se dešava da u jednoj kuverti dobijemo iz nekih župa i po 50 kupona. Ti kuponi imaju manje šanse na izvlačenju jer je lakše izvući dopisnicu ili razglednicu. Zbog vaše velike zainteresiranosti za nagrade, Uredništvo se potrudilo i, samo ovaj put, sve kupone zalijepilo na razglednice da biste svi bili ravnopravni.

Sretna dobitnica s glavnim sponzorom

Ubuduće to više nismo u mogućnosti raditi. Zato - kupone šalžite **ISKLUČIVO na razglednicama ili dopisnicama**. I njih možete poslati, kao i do sada, preko župnika ili katehiste, ako vam je tako zgodno.

Glavni sponzor u ovoj igri bila je obitelj Nevenke i Branka Vaci, a pridružio im se g. Đorđe Balašević. Njima, kao i ostalim anonimnim darovateljima zahvaljujemo. Neka ih Bog blagoslovi!

Na "Zlatnoj harfi '95." izvučeni su slijedeći dobitnici:

1. **Bernardica Ivanković**, Subotica - **BICIKL**
2. **Kristina Vuković**, Subotica - Godišnja pretplata na "Zvonik"
3. **Neven Ušumović**, Subotica - Raspelo
4. **Marjan Molnar**, Bač - Reljef Gospe s Isusom
5. **Ivanka Gurinović**, Subotica - Knjiga i kazeta Đ. Balaševića
6. **Vladimir Jugović**, Bač - Školska torba
7. **Vlatko Vizin**, Kelebija - Nogometna lopta
8. **Marko Perčić**, Mala Bosna - Vokmen
9. **Maja Vulinović**, Sombor - Radio-kazetofon
10. **Željka Cvijanov**, Subotica - Srebrni lančić s križićem
11. **Elena Deman**, Odžaci - Knjiga "Zgrabljena Mršavina"
12. **Željko Konc**, Subotica - Digitron

NAGRADNO PITANJE

Nakon pažljivog čitanja Dječje stranice nije teško odgovoriti na postavljeno pitanje. Svoje odgovore šalžite na adresu Uredništva najkasnije do 24.06. 1995. godine. Izvlačenje će biti 25.06. u 9,30 sati u crkvi u Aleksandrovu. Naša adresa je: Uredništvo Zvonika, Ivana Milutinovića 52, Subotica.

KUPON ZVONIKA br. 8

Koliko ima darova Duha Svetoga ?

Odgovor: _____

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

PROČITANA KNJIGA

Vladimir Palaček: "KRISTIJAN MALI BIJELI MRAV",
Zagreb: Međunarodna misija znanosti i mira, 1980.

**"Nemojte progoniti male bijele mrave
JER
Svi smo mi mali bijeli mravi"**

"Smatrali su ga izdajicom svog vremena i prostora kojeg treba primjerno kazniti, da mu tako nešto ne pada na pamet. Željeli su ga uništiti kako bi rastjerali sve mrave koji su se godinama sakupljali oko njega kao oko medene rose".

Vjerojatno su mnogi prepoznali citate iz drage mi knjige "Kristijan mali bijeli mrav", a vjerujem da su i oni drugi osjetili istinu o životu našeg Gospodina Isusa ili možda i nekih od njih samih. To je dirljiva priča o malom Kristu među mravima. Mali je mrav zato što pripada onoj manjoj, bijeloj vrsti, **Kristijan** je zbog toga što je Ljubav i Milosrđe. Napušten od svojih najbližih, protjeran iz svog mravinjaka kreće u potragu za onima koji će ga prihvatiti i slijediti njegove uzvišene ideale. Njegov život i rad bio je na dobrobit svih životinjica, u njegovoj zajednici bilo je mjesta za sve i svi su se oni izgrađivali i pojili na istom izvoru na kom su trebali dosegnuti Mir i spoznati Istinu.

"On je bio životinja na koju nema lovostaja". Jasno je da se njegov život nije mogao završiti drugačije no smrću za novi život njegovih prijatelja. Ali mali bijeli mrav je znao za "onaj veličanstveni pogled na čovjeka i horizont, na izlazak i zalazak sunca", znao je "da nema doline suza, ne bi bilo ni prekrasnog cvijeća..." jer gdje bismo se mi igrali i kakva bi nam bila budućnost. Njegov susret s čovjekom je susret SRDACA.

On zna da je ljubav koju želi posijati u svoju zajednicu ona ljubav koja nam je svima pohranjena u srcu. Zbog te ljubavi, ako joj dopustimo da zaživi u punini, svi smo mali bijeli mravi.

A oni govore ovako:

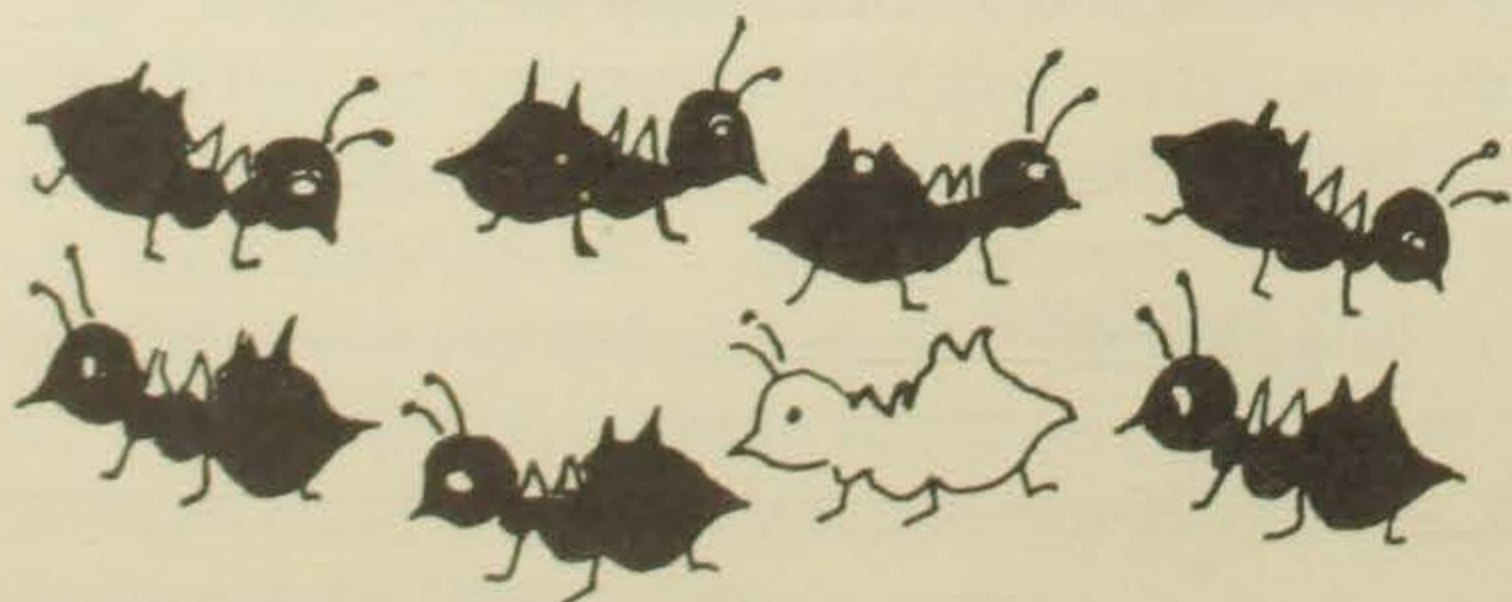
"Mir s vama, ljudi dobre volje. Ne gazite **jedni druge**, ne gazite **male bijele mrave**, jer ljubav je cijena našeg opstanka."

Bilo bi divno kada bismo ponekad u svom životu čuli da naše srce kuca kao srce **Kristijana** jer je zaista točno:

"Blago onome kome je dano da bude mali bijeli mrav. Ono što je njemu dano nitko mu ne može oduzeti i zato može hrabro ići naprijed.

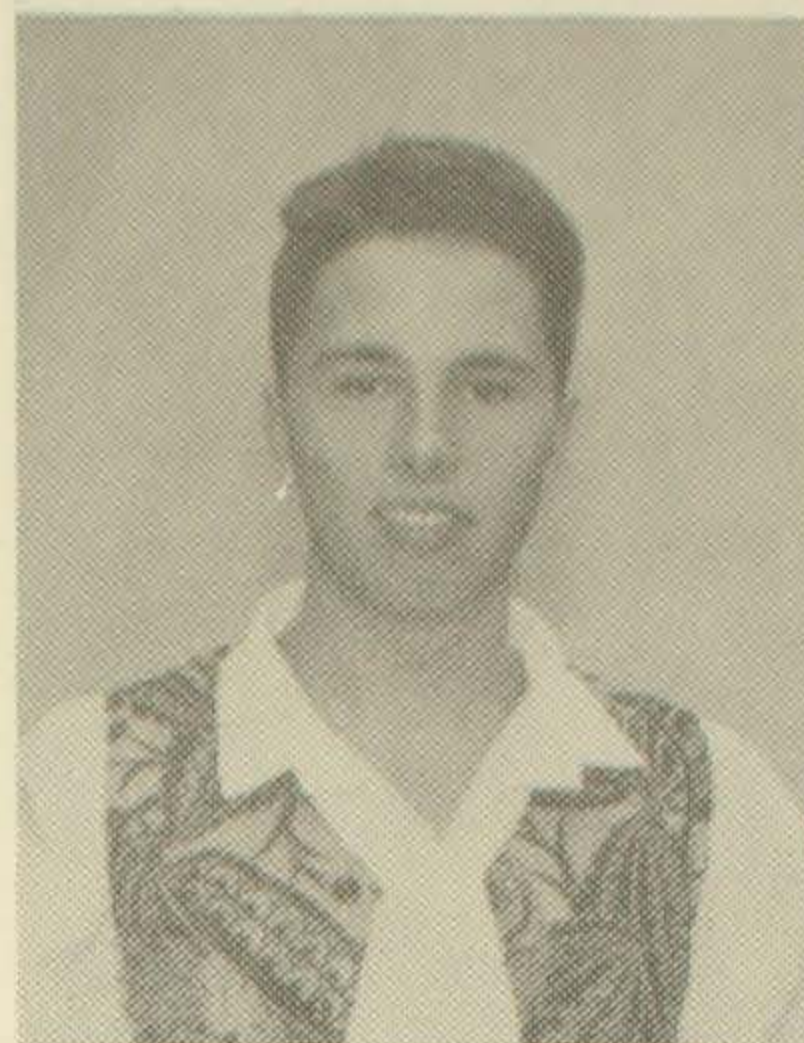
Zavidim malom bijelom mravu, jer znam da ga nešto čvrsto vodi kroz radosti, patnje i iskušenja".

Judita

HAJDE DA SE UPOZNAMO

Tko je Mario Vidaković ?

- Rođen sam 15.IV 1977. u Subotici. U obitelji živim s ocem, majkom, tetkom. Također imam i stariju, udatu sestru. Pohađam treći razred Srednje medicinske škole, a završio sam nižu muzičku školu.

Znam te kao ministranta u crkvi Sv. Roka. Kad si počeo i kakav je bio tvoj početak ministriranja?

- Davno je to bilo. Sjećam se Božića 1984. godine. Došao sam u sakristiju bez ikakvog predznanja o asistiranju kod sv. mise, ali zahvaljujući prije svega razumijevanju mog tadašnjeg

župnika dr Marina Šemudvarca i starijih drugova, za kratko vrijeme sam već i sam ministrirao. Zahvaljujući opet istom župniku počeo sam i čitati misna čitanja.

Osim što ideš u školu, vjerojatno imaš i neki hobi. Čime se baviš u slobodno vrijeme?

-Veoma volim muziku. Sviram tamburu 10 godina. Član sam omladinskog tamburaškog orkestra OKUD "Mladost". Bavim se i folklorom u istom društvu. Jednako volim suvremenu muziku kao i tehno, ali i evergrin muziku sedamdesetih i osamdesetih godina. Za vrijeme odmora najradije slušam klasičnu muziku.

Kako uspijevaš izvršiti sve obaveze?

- Imam dosta obaveza. Obično su sve moje aktivnosti u večernjim satima. Svaki dan imam probe ili u orkestru ili na folkloru, ali uz Božju pomoć uspijevam sve uskladiti, a nađem i vrijeme za odmor.

Nezaobilazna tema mladih su izlasci. Kuda ti izlaziš i jesi li zadovoljan mogućnostima zabavljanja mladih?

- Rijetko izlazim, a kada izađem u grad odlazim u Staru piceriju, Art ili YU FEST. U Lifku ne odlazim. Dok je u početku bila popularna i ja sam volio otići tamo, ali sad je sve manje interesantno otići tamo. Kući se vraćam oko dva sata iza ponoći. Mislim da bi se mladi trebali ranije vraćati kući jer po gradu ima ljudi koji su "bolesni" i koji se aktiviraju baš oko dva, tri sata iza ponoći. Ovu lošu naviku kasnih izlazaka bi trebalo izmijeniti, ali to po meni ostaje na gradskim ocima. Pojedinci tu mogu vrlo malo pridonijeti, ali zrno po zrno pogača.

Što ćeš postati u životu?

-Što ću postati u životu još ne znam, ali životna mi je želja postati psihijatar. Samo mi preostaje moliti se Bogu da mi pomogne u nauci da mognem zaista i postati to što želim.

Gdje se u tvom životu nalazi Bog?

- Bog je u mom životu na prvom mjestu. Usprkos svim aktivnostima i obavezama, uvijek nađem vrijeme za razgovor s Isusom jer samo uz njegovu pomoć sam sve dosad postigao. Nadam se da će mi i u budućnosti uvijek pomagati. Zato bih volio reći mladima da se puno mole i onda kad su sretni i kad su tužni jer Isus je uvijek tu, blizu.

Tvoje misli o obitelji...

-Zahvaljujući mojim roditeljima, a naročito tetki Kristini odgojen sam u kršćanskom duhu. To je, po meni, temelji pravog života.

Mario, hvala ti za razgovor, a želim ti da te Božji blagoslov svuda prati.

Razgovor vodila Katarina Č.

KADA POČINJE LJUDSKI ŽIVOT ?

Šetajući gradom, slučajno zapazih plakat s velikim znakom pitanja i u njemu beba. Bio je to plakat za predavanje o pobačaju.

Zainteresiralo me je pa sam i ja otišao.

Predavanje je održano u amfiteatru Otvorenog univerziteta 20. i 21. svibnja. Bilo je stotinjak prisutnih, uglavnom mladih i po koji bračni par.

Gost, predavač bio je dr. Stojan Adašević, ugledni specijalista i akušer iz Beograda.

Predavač je iznio kako se u različitim kulturama i religijama gledalo i gleda na početak života. U muslimanskom svijetu čovjekov život nastaje kada Alah u njega udahne dah. To je za muško dijete 40 a za žensko 80 dana nakon rođenja. Muslimanski svijet, koji se drži šerijatskog zakona, strogo gleda na pobačaj i na svako kontracepcijsko sredstvo. Onaj tko bi bio uhvaćen da čini pobačaj, kažnjava se smrću.

Za kršćane ljudski život počinje od trenutka spajanja muških i ženskih spolnih stanica. To je trenutak začeća. Države, koje nastoje ozakoniti pobačaj, žele prikazati "istinu" da život nastaje s prvim djetetovim plačem.

U daljnjem toku predavanja predavač je iznio kako je pobačaj (abortus) jedno veliko zlo današnjice. Na jedno rođeno dijete dolazi 25 pobačaja. U SAD godišnje se pobaci jedan i pol milijun djece. Mnogi naši krajevi doživljavaju bijelu kugu baš zbog pobačaja.

Stav je predavača da za pobačaj nema valjanog razloga. To ne bi smjeli biti ni matura, ni nevjenčanost, velik broj članova obitelji, bolest roditelja... Da su roditelji velikog kompozitora Beethovena mislili na bolest, čovječanstvo bi ostalo siromašnije za sva njegova velika djela.

Pobačaj izaziva i velike traume za ženu.

To su grižnja savjesti, osjećaj krivnje, povlačenje u sebe, tjelesna povreda maternice, mogućnost daljnje neplodnosti...

Tokom predavanja prikazan je film o pobačaju: "Nijemi krik". Prisutni su bili šokirani. Mnogi su i napustili dvoranu. Oni koji pogledaju ovaj film, mijenjaju svoj stav prema pobačaju.

Predavanje me je potaklo na razmišljanje o vrijednosti i dostojanstvu života. Divno je živjeti, biti rođen. Bog je već u Starom zavjetu poručio: Ako bi koja majka i zaboravila dijete, On nikoga ne zaboravlja. Naš Bog je živi Bog. Njeguimo život.

Saša V.

SUSRET BRAČNIH PAROVA U ŽUPI SV. ROKA

Tema: LJESTVICA VREDNOTA

Bračni susreti održavaju se redovito u prostorijama župe Sv. Roka u Subotici svakog trećeg petka u mjesecu. Ovog puta bio je to 19. svibanj (maj). Govorilo se o ljestvici vrednota u kršćanskom životu na koje smo mnogi već i zaboravili.

Uvodničari su bili bračni par Marija i Pere Dulić koji su jasno i nadahnuto govorili o ljestvici vrednota.

U životu svakog čovjeka postoje neke norme kojih se on drži. Mi kršćani moramo biti svjesni da je kršćanski moral zapravo prava i jedina norma koje se moramo držati da bismo bili sretni. Sreću sigurno nije lako postići jer su prepreke velike, ali u svemu tome postoje i sredstva koja nam pomažu ostvariti sklad i zadovoljstvo u životu. Na početku i na kraju svega stoje BOG i MOLITVA. Ako smo sretni, Bogu ćemo zahvaliti; ako smo u brizi i razočarani, Bogu ćemo se moliti za snagu.

Ljestvica vrednota, po našim predavačima, mogla bi izgledati ovako:

- **DVOJE KAO PAR.** U braku učimo voljeti bračnog druga sa svim njegovim manama i vrlinama i spoznajemo da se brak ne sastoji od velikih stvari već od sitnica. Kriza uvijek nastupa zbog nedostatka razgovora. Tada treba moliti za svog bračnog druga i samim tim Bog će pomoći da onaj, koji moli, može sijati oko sebe toplu atmosferu, mir, svetost. Moramo shvatiti da bračni drugovi moraju sve svoje probleme i lijepe stvari dijeliti jer su njih dvoje u Božjim očima jedno.

- **DJECA I RODITELJSTVO.** U braku ljudi sebe ostvaruju rađanjem djece. Mnogi roditelji znaju da djeca mogu biti dobra ili manje dobra, ali mogu biti i bolesna ili s nekim drugim problemima. Lako je kada se o tvojoj djeci dobro priča i ako su dobri učenici, ali teško je prihvatiti bolesno dijete, neposlušno ili prkosno. Molitva je i ovdje vrlo značajna, kako molitva hvale, tako i prosbena.

- **NAŠI RODITELJI.** Važno je slušati 4. Božju zapovijed koja jasno govori kako se treba ponašati prema roditeljima. Ponekad život u zajednici s roditeljima donosi i sukobe koje kršćani strpljenjem i molitvom mogu u ljubavi riješiti. Ako su roditelji sami, potrebno ih je materijalno pomoći. No, važnije je otići do njih i pomoći im u kući ili ih saslušati da osjete da nisu napušteni.

- **NAŠI POKOJNICI.** Potrebno je moliti za naše pokojnike, naručiti sv. misu i sudjelovati u njoj, urediti njihove grobove. Poznata je misao da nisu mrtvi oni koji su umrli, nego oni koji su zaboravljeni.

- **MATERIJALNA DOBRA.** Novac je u današnje vrijeme zaista potreban, ali često kvari ljude. Djecu trebamo odgajati da budu skromna i da se znaju uklopiti u postojeće mogućnosti. To nije uvijek lako jer djeca uče i od onih koji sve vrijednosti gledaju kroz novac. I tu je potrebno moliti za Božju pomoć.

- **ZDRAVLJE.** O zdravlju se u mladosti malo misli, a najčešće se zdravlje cijeni tek kad se izgubi. Zaboravljamo da je naše tijelo hram Duha Svetoga. Bolest je velik križ koji treba znati nositi. Bog i tu može pomoći jer zna kolike su naše mogućnosti. Bolesno dijete je svakom roditelju najteži križ. I opet treba moliti.

- **MORAL I SAVJEST.** Na žalost, moramo ustvrditi da nam je savjest zakržljala zbog čega je i moral nisko pao. Svjedoci smo vremena u kojem se djeca od najranijeg djetinjstva odgajaju uz TV, štampu, filmove koji propagiraju nasilje, razvrat, pornografiju i mnoga druga zla. Roditelji se stide u prisustvu svoje djece kad prolaze pored trafika ili raznih plakata, a mladi su izgubili osjećaj stida. Odhranjivali smo generacije bez Boga, zato su mnoge obitelji bolesne.

- **RAD U DRUŠTVU.** Čovjek sebe ostvaruje i u svom društvenom životu bilo na poslu ili radom u humanitarnim organizacijama i tome slično. Svaki posao treba obavljati savjesno.

- **BOG I MOLITVA.** Bez ovog zadnjeg koje je i prvo, nema ni onog između. U svemu je Božja providnost, Božji plan. Samo s Bogom možemo usrećiti sebe i one s kojima živimo, a to je nama kršćanima osnovni cilj.

U ovaj izvještaj uklopljena su i neka razmišljanja drugih bračnih parova, a vama ostavljam da i sami promislite o temi koja je danas zaista aktualna. Nije dobro opustiti se i misliti kako je sve u redu... Ako imate nešto podijeliti s drugima, dođite na bračne susrete ili se sastanite s ljudima koji slično misle. Možda ćete shvatiti da u ovom životu ima skrivenih vrijednosti koje su vam jako blizu i čekaju da ih otkrijete.

Hvala bračnom paru Dulić koji su se spremali za ovaj susret i svima nama otkrili pomalo zaboravljene vrijednosti i potaknuli nas na razmišljanje i akciju.

Katarina Čeliković

POĐIMO NA BUNARIĆ

Bio sam tako mali da nisam upamtio dan, čak ni godinu, kada me je majka prvi puta povela na Bunarić. Moglo je to biti negdje oko 1934. godine. Rekla mi je otprilike: "Idemo s prošijunom na Bunarić, Boga molit, na mistu gdi se pokazala Blažena Divica Marija". To je meni tada zvučalo nekako tajanstveno, svečano - pri pominjanju tih imena.

Predvođeni križem i usputnom molitvom, a pošto zbog uzrasta u tome nisam mogao sudjelovati, razgledao sam nepoznatu okolicu. Skrenuvši s prašnjavog puta, ugledao sam u visokom drveću kapelicu - mjesto gdje smo se zaustavili. Za vrijeme svete mise nisam mogao vidjeti oltar pa sam, razgledajući okolo, u sebe upio mnoštvo odraslih u zajedničkoj pobožnosti. Iako sam ovako nešto doživio i u crkvi, ipak mi je bunarićka pobožnost bila skrušenija.

Pošavši u školu i na vjeronauk počeo sam i sam aktivno sudjelovati u bunarićkom slavlju. Vrhunac ovog doživljaja je na proštenju na kojem je okupljen veliki broj ljudi. Divno je vidjeti mnoštvo roditelja koji sa sobom dovode svoju djecu, odražavajući tako nit neprekidnosti posjećivanja ovom svetištu i u njemu štovanje Bogorodice.

Kao hodočasnik bio sam u Lurdu, Fatimi, Rimu, Mariji Bistrici, Međugorju... i drugim značajnijim svetištima Blažene Djevice Marije, gdje se okupljaju desetine i desetine tisuća ljudi, ali mi ni jedno svetište nije toliko drago, nije toliko moje, kao Bunarić. On je naš, tu nam je na dohvat ruke, a ništa manje vjernički značajan od drugih svetišta, u kojima se ukazala Gospa. Posjetom Bunariću, molitvama zahvale i molbe upućenih Blaženoj Djevici Mariji i nastojanjem da u sebi unaprijedimo življenje, u skladu s učenjem njezinog jedinorođenog Sina, Isusa Krista, želimo postati još bolji njegovi učenici.

Eto nam prilike da u današnjem izuzetno teškom vremenu odvojimo nekoliko sati za sebe, a za to nam je izvanredna prilika molitva na Bunariću.

Ovogodišnje pobožnosti na Bunariću počele su u svibnju i trajaće do Male Gospe. Svake prve subote u mjesecu je sveta misa u 9 sati. Prilika je to i vjernicima iz udaljenijih župa da se uključe u ove pobožnosti darujući sebi priliku doživljaja štovanja Blažene Djevice Marije i u ovom svetištu.

A. Stantić

PROŠTENJE NA KLISI (draga uspomena)

Župa Uznesenja Bl. Djevice Marije na Bikovu (kod Subotice) imala je svoju filijalu na Klisi koja je bila posvećena sv. Antunu Padovanskom. Tamo nije bila crkva, niti kapela, nego je na Božić i Uskrs služena sv. misa u velikoj učionici Osnovne škole "Kumanovo" koja se nalazi na gredi priko dola.

Za tu svečanost u učionicu je bio postavljen velik stol koji je bio lipo uređen kao oltar, a o svemu je vodila brigu obitelj Tunić sa svojim suradnicima. Svećenik je dolazio iz Subotice, a između dva rata najčešće je izlazio vlč. Ivan Kujundžić koji se rodio 1912. godine na jednom od Kujundžićevih salaša nedaleko od Klise. Tako su salašari, kojima je bila daleko crkva na Žedniku, na Bikovu ili u Čantaviru, mogli prisustvovati sv. misi na Božić i Uskrs. Zato je školska učionica bila uvijek puna vjernika.

Ali, za sve njih bilo je veoma omiljeno proštenje na Klisi koje je bilo u nedilju posli blagdana sv. Antuna, koji se slavi 13. lipnja-juna. U nedilju, na proštenje, prije podne u školi je služena sv. misa, a posli podne u drugom kraju Klise, priko dola u mijani uz drum na Gabrićevom salašu bilo je veliko narodno veselje.

Pored druma bile su šatre gdi su trgovci - šećerari na radost dičurlije prodavali sve vrste šarenog šećera, medenjaka i alve. Također je bilo više šatra s drugim raznim sitnim dranjulijama. Svi su želili sebi i svojim kupiti malo "proštenja".

Uz mijanu bila je postavljena velika šatra da se gosti mogu malo po želji počastiti i razgaliti. A što je najvažnije, u avliji je bilo veliko kolo uz pratnju tamburaša za sve koji su se osiđali mladi da malo zaigraju.

Proštenje na Klisi bilo je najpoznatije u subotičkoj okolini i sa svih strana, iz udaljenih salaša mladež je dolazila na to narodno veselje. Oni, koji su bili sasvim blizu, dolazili su pišice, a oni iz daljeg dolazili su na karucama ili haptikama. Ali, svi su želili da to bude što svečanije. Na salašu su momci više dana uređivali karuce ili haptike, već prema tome šta su imali i spremali su sersam za svoje konje paradoše koje su za taj dan posebno timarili. Jer, ići na Klisu na proštenje to je bio velik doživljaj.

Za sve, a osobito za znatiželjnu mladež, bilo je uživanje gledati kako su gosti dolazili na proštenje. Teško je bilo odrediti čije su karuce ili haptike i konji paradeši bili najlipči. Naprid su sidili momci i jedan je od njih bio kočijaš i taj je izgledao kao najvažniji, a natrag u zakošu na sicu sidile su divojke koje su za ovu zgodu bile lipo obučene i pazile su da budu veoma ponosne.

Kad su u kasu stigli na Klisu, kočijaš je želio da se koji put provoza po proštenju ispid znatiželjnih gledača da ih dobro vide i onda su svi sašli doli među druge goste i pridružili su se ostalima u zabavi i veselju. To narodno veselje trajalo je do noći. Onda su se razilazili jer tada na Klisi još nije bilo struje i mrak je goste prisilio na razlaz do novog proštenja koje su svi čekali, a o ovom su dugo pripovijadali.

Proštenje na Klisi bilo je na vrhuncu između dva rata. Za vrime ratne okupacije bilo je veoma skromno. Posli drugog svitskog rata, prvih godina proštenje je nastavljeno. Ali, kada je socijalistička vlast ojačala, bilo je zabranjeno služiti sv. misu u školi. Tako se proštenje na Klisi prestalo slaviti.

Bilo je još koju godinu pokušaja da se te nedilje posli podne održava kolo za mladež, ali u općoj pometnji napuštanja salaša i to je nestalo. Tako danas na Klisi od toga svega nema ništa, a na nekadašnja vesela proštenja stariji se mogu samo s tugom sjećati. Oni mogu s našim mladim pisnikom Stipanom Vojnićem sebe tužno zapitati:

*"Di su momci,
di su konji vanci i karuce,
di su pisme divojačke,
di su pisme bunjevačke...??"* (u pismi "Kletva")
Ali, odgovora nema i uzalud ćemo ga čekati...

Bela Gabrić

Jedno iskustvo

Bio sam umoran. Lutao sam besciljno pustim ulicama tražeći mjesto gdje ću se odmoriti, gdje ću otpočiniti. Mjesto gdje ću konačno spustiti glavu i sklopiti oči crvene od suza i ranjene pogledima kojima su nemoćno ispraćale drugove.

Zalazio sam sve dublje u hodnike očaja, labirinte beznađa i besmisla. Sve sam dublje zapadao u tamu. Samo mrak, nigdje svjetla...

A onda si izgovorio moje ime. Pozvao si me k sebi. Pokazao mi ljepote Tvoga osmjeha. Tvoj me pogled obasjao svjetlošću. Ti si svjetlo. Ti si moje konačište. Moja se duša može na miru odmoriti. Bilo je tako teško bez Tebe. Sada, ovaj mi život ne bi bio dosta da ti kažem "HVALA" što si me tako strpljivo čekao, što si mi raširio ruke i krenuo mi u susret. Svaki korak koji sam učinio da bih Ti se približio, uzvratilo si sa stotinu koraka prema meni. Ogrnuo si me u svoju svjetlost, raspirio u meni plamen davno ugasle svijeće...

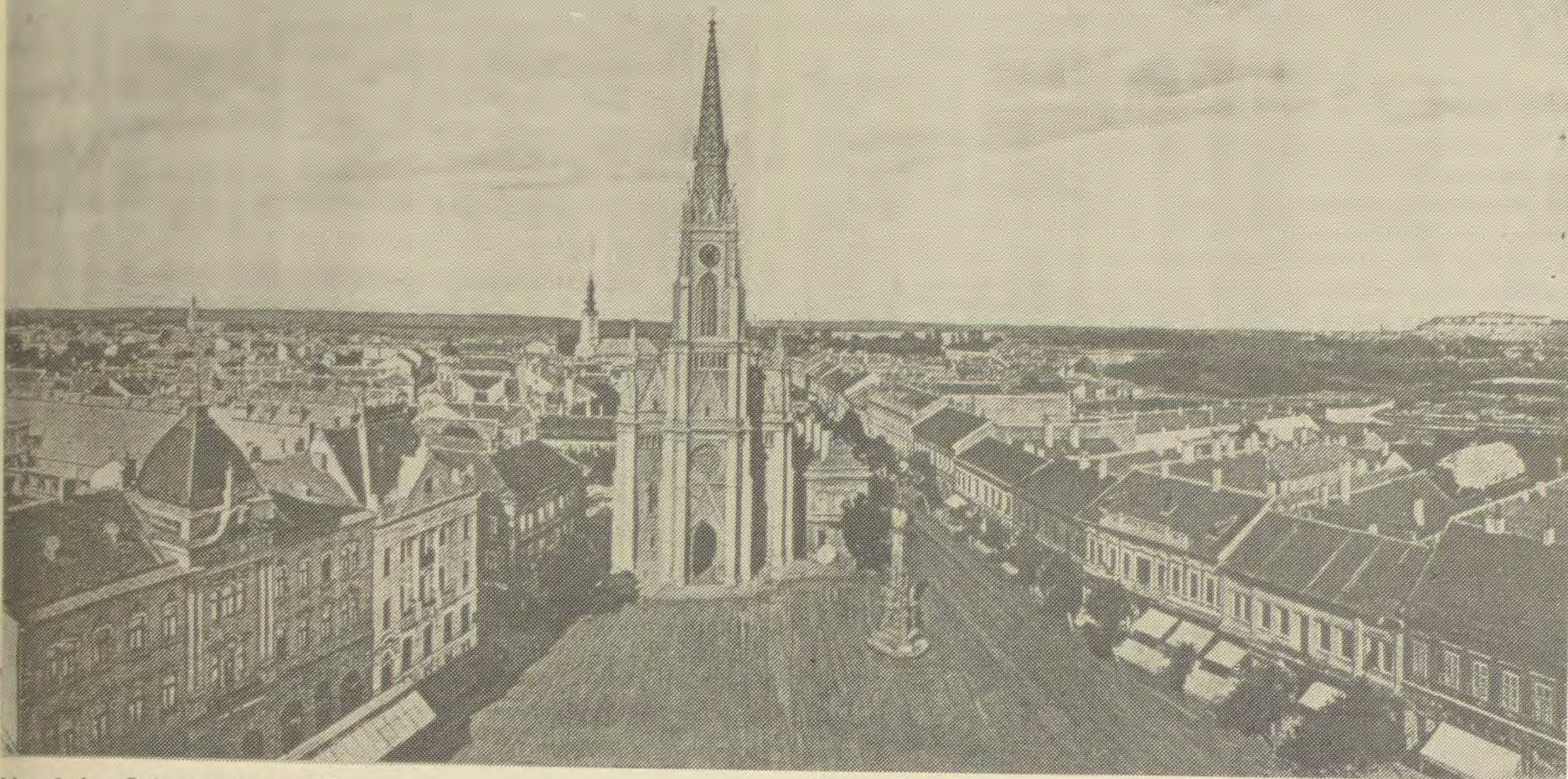
Vodiš me kroz žitna polja suncem obasjana, zlatom posuta, kroz pustinju suhe i žedne. Kada sam žedan, nudiš mi oceane svoje ljubavi, bistre, hladne izvore, žed da mi utažiš. Kada sam gladan, nudiš mi Kruh koji donosiš s nebeskog Oltara... I sada, dok Ti moje srce pjeva pjesme zahvalne, spuštam glavu u Tvoje krilo i puštam da me lagano nosiš u daleka prostranstva rascvjetalih poljana snova.

**Tvoje su oči bistra
jezera
Tvoj glas pjesma
umilna
Tvoj pogled svjetlost
koja sve obasjava**

**Riječi su Tvoje dah
života vječnoga
Ti si sve.
A što sam ja?
Kažeš: "Ti si iskrica plamena
moje vječne ljubavi"**

(Žao nam je što ovaj prilog nije potpisan. Molimo autora da nam se javi).

N.N. Som-

Uređuje: Stjepan Beretić

NOVI SAD

Grad na rijeci

Kada su Rimljani više od jednog i po tisućljeća prije nastanka Novog Sada utvrđivali svoju sjevernu granicu uzvodno na desnoj obali Dunava, među ostalim pograničnim utvrđenjima sagradili su 30. godine prije Krista i utvrđenje Cusum (Kuzum) nasuprot današnjem Novom Sadu. I ovo utvrđenje je trebalo poslužiti za obranu rimske države od navale Skita i drugih zavojevača. U to vrijeme su se na mjestu današnjeg Novog Sada nalazile močvare. Kasnije je malo rimsko utvrđenje Cusum čas proširivano, čas rušeno (u vrijeme Huna). Vremenom je Cusum prerastao u današnji Petrovaradin. Tijekom mnogih stoljeća nekada malo rimsko utvrđenje i naselje poprimilo je svoj današnji monumentalni izgled. Cusum je prerastao u jednu od najjačih tvrđava u Austro-Ugarskoj. Petrovaradin je dobio naziv "Gibraltar na Dunavu".

Petrovaradin

Ispod tvrđave razvilo se gradsko naselje s vrlo lijepom crkvom svetoga Jurja uz koju se nalazio isusovački samostan. Tu je postojao i franjevački samostan u današnjoj vojnoj bolnici, tu se spominje i kraljevska palača kao i sjedište biskupije. Pod Petrovaradinom je princ Eugen Savojski 1716. pa pod Beogradom 1717. godine pobijedio Turke. Požarevački mir 1718. godine donio je Petrovaradinu godine veliki razvoj. Tada su se razvila petrovaradinska naselja izvan gradskih zidina: Stari i Novi Majur. Tu su i župne crkve Uzvišenja svetoga Križa i svetoga Roka. Na mjestu pobjede nad Turcima, gdje je prvobitno bila turska derviška džamija Tekija, razvilo se veliko proštenište Blažene Djevice Marije. Na mjestu malene kapelice tamošnji župnik, poznati hrvatski pjesnik i veliki prijatelj biskupa Ivana Antunovića, Ilija Okrugić-Srijemac je 1881. godine dao sagraditi danas poznatu tekijsku crkvu u koju hodočaste Novosađani i Srijemci.

Novi Sad

Ovo naselje nije postojalo do pred kraj 17. stoljeća, ali je kroz tamošnje močvare ipak vodio put prema sjeveru. Kod Petrovaradina su postojala dva pontonska mosta. Ti su mostovi spajali lijevu i desnu obalu Dunava. 1694. godine sagrađen je mostobran na bačkoj strani Dunava. To je početak današnjeg grada Novog Sada. Zvao se Petrovaradinski Šanac. 1701. godine bilo je to već pravo selo. Naselje je bilo u okviru Vojne krajine. Stanovnici su mu graničari. Na molbu stanovnika Petrovaradinskog Šanca, 1748. godine naselje je "krstila" carica Marija Terezija prozvavši ga latinskim imenom NEOPLANTA – NOVI SAD. Njemačko ime grada je NEUSATZ, a mađarsko ÚJVÍDÉK. Iste godine je Novi Sad postao slobodnim kraljevskim gradom. U to vrijeme su mu stanovnici bili mahom Srbi. Onodobno katoličko stanovništvo su činili Hrvati i Nijemci. Kasnije će im se pridružiti Mađari, Armenci koji su imali svoju posebnu župu, crkvu i župnika, te još kasnije i Rusini-grkokatolici. Novosađani su se osim zemljom bavili obrtima i trgovinom. Dvadesetih godina 19. stoljeća grad je već brojao oko 20.000 stanovnika. Za vrijeme burne 1848. godine Novi Sad i Petrovaradin su djelomice izgorjeli i razoreni. Stanovništvo Novog Sada je sa 20.000 spalo na jednu trećinu. Obnova grada je započela istom 1850. godine. (Nastavit će se)

Anica Nevolić

"OJ BOĐANI"

Oj, Bođani, rodno mjesto moje
da l' opjeva tko ljepote tvoje,
da l' napisa pjesnikova ruka
da si moja ti najdraža luka?

Pitaj pjesmo da l' s' rakija peče,
traju l' prela do kasno u večer,
da l' se čuje iz naših šorova,
vriska djece i lavež kerova?

Može l' pjesma da razgali dušu,
da opiše vjetrove dok pušu,
tvoje njive i proplanke žute,
cvjetne bašte i šokačke skute?

Leti pjesmo i probudi zoru,
cjelo selo i ovce u toru,
vinograde i jesenje dane,
zrelo žito i šljivike rane.

Ima l' stiha da iskaže ono,
kad zazvoni to crkveno zvono,
kad se ljudi obuku u nošnju,
ili prosici kad krenu u prošnju?

Oj, Bođani, rodno mjesto moje,
ne opjevah sve ljepote tvoje,
htjedoh pjesmom opjevati tebe,
al' još više ja rastužih sebe.

A svatove tko opjevat' znade,
naše igre i šokice mlade,
vrane konje pjenom pokriveno
i peškire vezom izvezene?

"Meštar"

TKO MOŽE IĆI NA PRVU PRIČEST I NA KRIZMU ?

Počele su prve sv. pričesti. Roditelji šalju svoju djecu na vjeronauk a sami ne idu na misu. Često samo upišu djecu ali redovito ne pohađaju vjersku pouku. Ako ih svećenik propusti i progleda kroz prste, onda naljuti one koji redovno idu na vjeronauk; ako pak kaže da moraju ići još jednu godinu, onda nastaju nevolje! Bude tu plakanja, ružnih riječi i prijetnje da će otići u drugu župu da se dijete ipak pričesti. Dijete dođe kući i kaže svojoj mami: "Kako to da moj drug ili drugarica iz razreda može ići na prvu pričest sa mnom kad nisu redovno išli na vjeronauk?!" Teško je to djetetu objasniti. Molim Vas da mi odgovorite: Koliko dijete mora ići na vjeronauk da bi mogao primiti prvu pričest? Da li to ovisi od svećenika pojedinačno ili postoji propis za cijelu našu biskupiju? Molim, napišite samo moje inicijale.

O.V. Kelebija

Zahvaljujemo Vam se na opširnom pismu i dobrim zapažanjima u vezi vjeronauka. Vaša pitanja se mogu proširiti i na druge sakramente, osobito na krizmanje. U svakom slučaju Vaša pitanja se odnose na dva sržna problema: prvo, koliko je Crkva ozbiljna u obavezi poučavanja, i drugo, koliko je pravedna - kome da podijeli sakrament, na primjer, prvu sv. pričest?

Da počnemo od ovog drugog problema! U našoj biskupiji postoje propisi koji važe za cijelo područje naše mjesne Crkve. Naime, za prvu pričest potrebna je bar dvogodišnja priprema, a za krizmu trogodišnja. Za ostale sakramente obvezatna je također propisana vremenska priprema. Nije, dakle,

pravedno da netko izbjegava vjeronauk kroz propisano vrijeme pripreme i da mu svećenik progleda kroz prste - da bi ga ljudi hvalili kako je dobar, a drugoga kudili kako je nepravedan prema redovnim vjeroučenicima. Propis treba biti stalna norma ponašanja za sve i od te norme se ne smije odstupati, osim u iznimnim slučajevima. Svako, naime, pravilo ima i iznimku! Svaki svećenik je dužan držati se propisa uz prihvaćanje rijetkih iznimki. Iznimke moraju biti doista rijetke i opravdane kao i izostanci iz škole. Nitko neće izostati iz škole jer dobro zna da je škola ozbiljna stvar i kakve su posljedice za one koji izostaju od nastave! Odgoj kroz vjeronauk je također ozbiljna stvar za jednog kršćanina. Zapravo bez toga ni nema pravog kršćanina!

Što se tiče drugog pitanja: Koliko je Crkva ozbiljna u obavezi odgajanja i poučavanja? - odmah dodajem: Koliko su vjernici ozbiljni u odnosu prema vjeri?

Svaki svećenik se ozbiljno trudi da valjano pouči djecu za sve sakramente pa i za prvu pričest, kroz određeno vrijeme i određenu praksu. Naime, ne samo da se dijete pouči, nego i da

practicira svoju vjeru osobito sudjelujući na sv. misi nedjeljom i zapovjednim blagdanom. U slučaju spomenute iznimke - kad dijete zbog udaljenosti više od 5 km od crkve, zbog bolesti ili druge ozbiljne spriječenosti - svećenik će dati potrebne vjeronaučne knjige da ih djeca zajedno s roditeljima čitaju, a kad dođe dogovoreno vrijeme, svećenik će dijete ispitati i nadoknaditi onoliko sati koliko nije išlo na vjeronauk. To je dodatno opterećenje za svećenika ili katehetu, koje on mora žrtvovati za iznimne slučajeve djece s udaljenih salaša. Ali, nikako se ne mogu pripustiti djeca na prvu pričest bez solidne pripreme!

Svećenik će vjeroučenicima predstaviti djecu - iznimke i reći im da oni imaju specijalne satove pouke u drugo za njih pogodno vrijeme. Tako djeca neće trebati pitati: "Kako moj drug iz razreda može ići na prvu pričest kad nije s nama išao na vjeronauk?" Sve ovo vrijedi i za krizmanike. Ne može se progledati kroz prste onomu koji nije dovoljno pripremljen za dostojno primanje sakramenata (to bi bilo svetogrđe!). Zašto bi se onda roditelji ljutili na svećenika ako odbije neozbiljnog kandidata za primanje sakramenata? I zašto bi išli u drugu župu kad su propisi jednaki u cijeloj biskupiji?

Najveći smo, dakle, problem mi, koji se ne držimo zajedničkih propisa i posebno roditelji, koji poštotoptu žele da dijete primi prvu pričest - prijavljujući ga u zadnji čas!

Svi vjernici moraju imati visoki osjećaj i poštovanje prema najvećim svetinjama naše vjere. Mnogi, naime, za prvu pričest više pažnje posvećuju ruhu koje će dijete obući nego svetinji nad svetinjama našega života! I zašto onda ružiti svećenika ako mora nemarnoga odbiti od primanja svetinja?!

Ako još uzmemo u obzir činjenicu da roditelj šalje dijete a sam ne ide u crkvu, onda moramo reći da on upućuje svom djetetu pogrešan signal, naime, da to i nije baš tako važno! Ili kad roditelj kaže: "Hajde, nek i to obavi moje dijete!" Tu daje svom djetetu poruku da "i to" - nema veće vrijednosti!

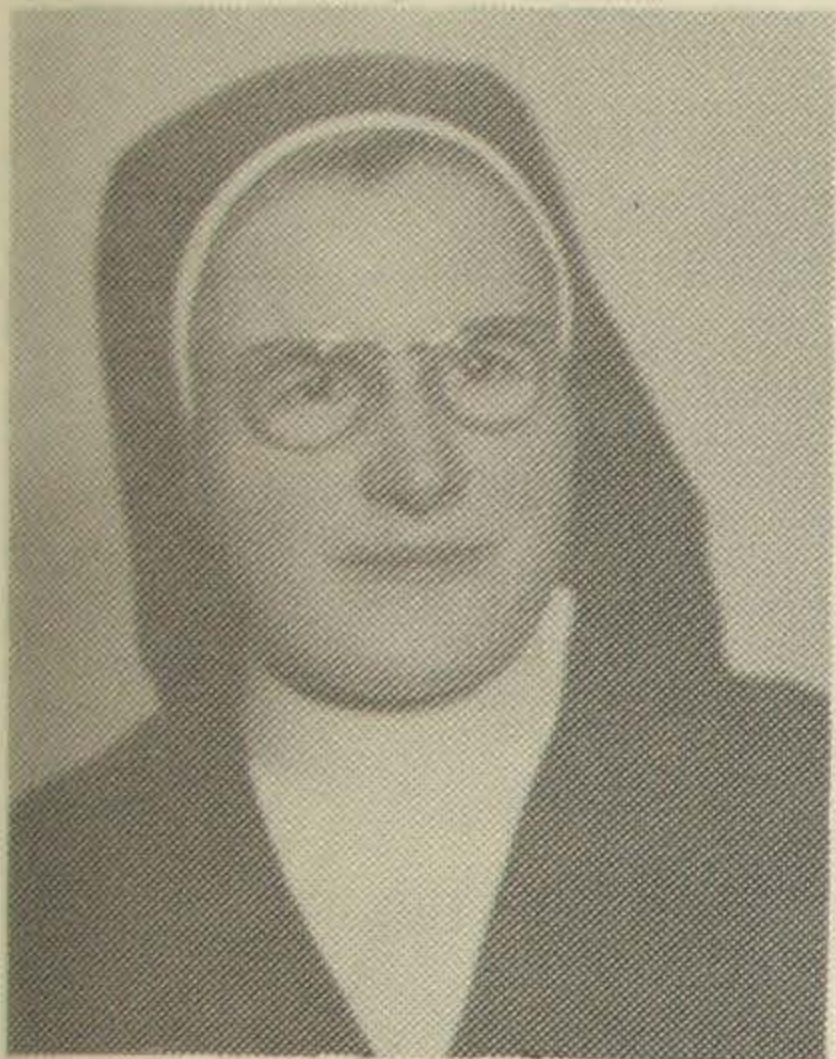
Vaše pitanje konačno ulazi do sržnog problema: Koliko imamo vjere i kakva je ona u svagdašnjem životu?! Jer koliko vremena i žrtava će roditelj podnijeti kad vodi dijete na izvanredne satove engleskog jezika, sviranja i plesanja?! To je potrebno i dobro, ali koliko je tek dobro prijateljevati s Isusom Kristom, Sinom Božjim?!

Tako dolazimo do zaključka kako smo slabi vjernici i kako bi najprije roditelji trebali krenuti na vjeronauk, pa onda djeca! Svagdašnja praksa pokazuje kako prvopričesnici i krizmanici odustaju od kršćanske prakse - jer roditelji tako čine! Dakle, imamo propise, imamo ozbiljnu katehizaciju (pouku), ali nam fali prava i praktična vjera da cijenimo ono što je za nas vjernike od najveće cijene! Treba, dakle, razvijati vjeronauk za odrasle, kako za omladinu tako i za roditelje, posebno kroz apostolat obitelji.

Antun Miloš

TIHO JE USNULA U GOSPODINU s. Marija Vjekoslava Stuhne

U smiraju drugoga dana Gospina mjeseca svibnja o.g. završavala je tiha agonija jedne redovnice u samostanu NAŠE GOSPE zvanom ANUNCIJATA...

Upravo je samostansko zvonce u 17,30 sati pozvalo malu zajednicu sestara u kapelu na moljenje "Večernje" vazmenog vremena. U prizemlju kuće u tišini svoje ćelije, uz brižnu njegu naše Č. M. Admirate, predala je s. Vjekoslava svoju dušu u ruke Božje... Smireno je dočekala sestricu smrt koju je već odavno

prizeljkivala. Dok sam promatrala njezino nepomično ležanje i ispružene blijede ruke kraj gotovo usahla tijela, stalno mi se vraćala u svijest misao: "Umire se posve drugačije"...

Ovdje se prisjećam odlaska tolikih naših sestara iz ove zajednice. Svaka je na svoj način prelazila MOST smrti koji vodi na drugu obalu gdje počinje pravi "život u izobilju", gdje više neće biti bola, ni jauka, nego blaženo gledanje Boga kakav jest (licem u lice).

Sestra Vjekoslava je stupila u našu družbu kao zrela djevojka. Potječe iz sjeverozapadnog dijela Hrvatskog Zagorja. Rođena je u kršćanskoj obitelji 21.11.1921. u Vrbišnici (općina Krapina) među zagorskim bregima što su se nanizali oko Taborskog brežuljka na kojem dominira crkva Majke Božje Taborske.

Marija Stuhne kao najstarije dijete oca Mirka i majke Pepice nije imala laganu mladost. Rano je počela pomagati roditeljima u odgoju mlađe braće i sestara i u poljskim poslovima. A često je zamjenjivala majku i u kuhanju. "Neka nam Micka kuha", govorila su braća, jer ona im je bolje pogodila.

Tu njezinu umješnost u kuhanju imali smo i mi prilike iskusiti, kad nam je rado kuhala zamjenjujući koju sestru kuharicu, premda joj je rijetko bio priušten taj užitak.

Najveći dio svog radnog vremena provela je u praonici. A tu se također dokazala kao savjesna i brižna. Ispod njezinih ruku rublje je izlazilo čisto, bijelo i glatko. Pa i onda dok se još sve radilo na ruke. Hvala joj za taj DAR!

Stoga nije ni čudo što je već davno počela patiti od reume. Uz to su došle i druge bolesti: šećer, srce, jetra... Kroz posljednjih desetak godina više puta je bila na liječenju u subotičkoj bolnici. A ljeti bi odlazila u svoj zavičaj u Toplice. Tako se podržavalo narušeno zdravlje. I uza svu tu svoju boležljivost i radinost s. Vjekoslava je bila revna na zajedničkoj molitvi i drugim redovničkim obavezama doklegod je mogla.

Nakon svih tih radnih i patničkih godina, stanje se toliko kompliciralo da joj ni naši liječnici nisu više mogli pomoći. Podlegla je tolikim krizama svog organizma. I Božanski Zaručnik je došao po svoju Zaručnicu. "Dođi, zaručnice Kristova, primi vijenac..." - Bilo je to 2. svibnja 1995. godine u Subotici, gdje je s. Vjekoslava proživjela posljednje 23 godine svoga redovništva. Od toga je radila desetak godina u svećeničkom domu "Josefinum" i za župu sv. Terezije, a odatle je prešla u naš samostan, u ulici M.Bursać. 38.

Mogli bismo se pitati: Kako je s. Vjekoslava iz takve daljine stigla u družbu NAŠE GOSPE koja potječe iz Subotice?

Mnogima je poznato da je naša Družba sticajem ratnih okolnosti 1941. prenijela svoje sjedište iz Subotice u Zagreb. Odatle su sestre već 1942. došle u Taborsko. Tamo su razvile svoju aktivnost u Osnovnoj školi. A radile su i u "Maloj školi" za siromašnu djecu. Brzo su se djeca i mladi počeli okupljati oko

časnih sestara. Nicala su i zvanja. Među prvima javila se djevojka Marija Stuhne. Stigla je u Zagreb. Nakon formacije na Veliku Gospu 1946. položila je redovničke zavjete kao s. M. Vjekoslava. Iza toga ju je Družba slala na tadašnje svoje filijale. To su uglavnom bile Župe. Među ostalim sestrama i s. Vjekoslava je bila omiljena kod djece. Jer čim bi se djeca pojavila, u zgodno i nezgodno vrijeme, s. Vjekoslava je uvijek bila rado s njima u igri. Osobito nedjeljom kad je bila slobodna.

Moram napomenuti da s. Vjekoslava nije bila jedino zvanje iz Taborskog. Javljale su se i druge djevojčice iz Taborskog i okolice. One su sada naše aktivne članice, nositeljice odgovornih dužnosti. Među njima je i naša Č. Majka s. Admirata Miklaužić.

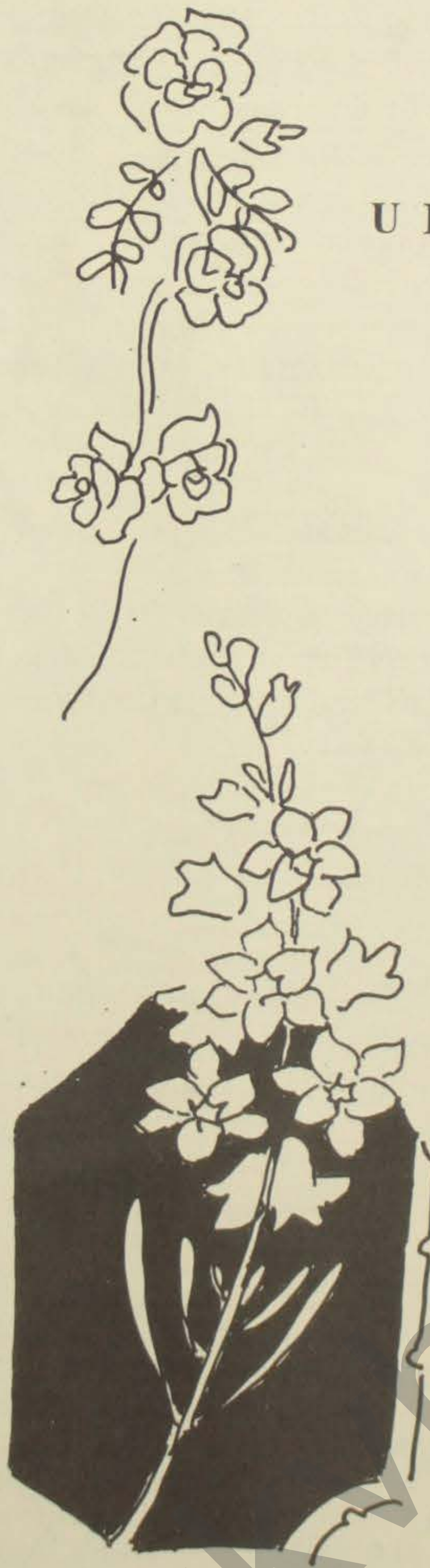
Dana 4. svibnja ove g. svečano smo otpratili našu s. Vjekoslavu na posljednje počivalište gdje će zajedno s ostalim našim sestrama čekati radost Uskrsnuća mrtvih... Prema običaju ove Biskupije, svaku redovnicu pa i sada s. Vjekoslavu otpratio je naš preuzvišeni g. biskup Ivan Pénzes i odslužio prvi Requiem za nju. Na sprovodu su bili i drugi svećenici, te lijepi broj vjernika, prijatelja Crkve i sestara. HVALA SVIMA!

Nažalost, njezinu bližu rodbinu predstavljao je samo - od njih naručen - veliki buket najljepšeg proljetnog cvijeća...

Nad grobom se oprostio od naše sestre kratkim, ali veoma lijepim riječima naš g. župnik mons. g. Bela Stantić.

Draga s. Vjekoslava, počivaj u MIRU i moli se za sve nas!

s. M. Anđelina

U BUNJEVAČKOM KRAJU

U našem Keru

U našem Keru - Ljeljo

Bunjevačkom kraju

Bunjevačkom kraju - Ljeljo

Lipo ko u raju

Lipo ko u raju - Ljeljo

Tu su naše grane

Tu su naše grane - Ljeljo

Bunjevačke nane

Bunjevačke nane - Ljeljo

Tu divojke mlade

Tu divojke mlade - Ljeljo

Vrlo vridno rade

Vrlo vridno rade - Ljeljo

Bašče prikopaju

Bašče prikopaju - Ljeljo

Gdi ruže cvataju

Gdi ruže cvataju - Ljeljo

Ker je srce Bačke

Ker je srce Bačke - Ljeljo

Jer tu ljudi vole

Jer tu ljudi vole - Ljeljo

Nošnje bunjevačke

Nošnje bunjevačke - Ljeljo

(odlomak)

Đula Milodanović

ZVONICI

Sjećam se kako sam još u svom djetinjstvu zaneseno gledala uzdignute tornjeve na crkvama u našem gradu.

U kasnijim godinama, po svojoj službi, često sam morala putovati po našoj zemlji ili izvan nje. I veoma bih se obradovala kad bih iz jurećeg vlaka u mjestu kraj kojega prolazimo, uz visoke dimnjake na periferiji, kroz zelenilo drveća, u centru grada ili sela zamijetila prema nebu uzdignute Zvonike raznih stilova. Odmah bih se osjetila "kao doma" ... Koliko puta sam poželjela: da mi je poći puteljkom što vodi od stanice prema mjestu da pozdravim Domaćina svakog naselja...

Zato sam se iskreno obradovala kad sam ugledala naš novi katolički list pod imenom "Zvonik". Zaista, sretno izabran naziv za glasilo koje nas može i treba povezivati da se čvrsto držimo jedan uz drugoga, da se u krilu svoje mjesne Crkve svi osjetimo "kao kod kuće". I tako, s ljubavlju zagrljeni, držimo se nepokolebljivo u zajednici sa svom braćom i sestrama kršćanskoga svijeta...

Neka nam svi ZVONICI svojom skladnom zvonjavom, a nadasve, neka nam, u sadašnjem trenutku našega mučnoga hoda prema eshatonu, ovaj naš katolički list ZVONIK svojim tonom i duhovnim sadržajem pomogne da ostanemo vjerni sinovi i kćeri svete nam Majke Crkve Katoličke pod mudrim vodstvom i očinskom brigom našeka Sv. Oca Ivana Pavla II. kako u svome vjerovanju, tako i u svom kršćanskom življenju...

To vruće molim po zagovoru Presvete Djevice Marije. Želim uspjeh u širenju lijepe riječi i dobre informacije.

Subotica, 8.05.1995.

M.A.

P.S. Prekrasno je urađen svibanjski broj ZVONIKA! Čestitam! s. M. Anđelina

Cijenjeni gospodine uredniče!

Mjesec maj je mjesec molitve. Svako se moli na svoj način. I ja. Za sve i za naš dragi Zvonik da napreduje i traje i da mu glas odjekne u što više srca da postanu bolja i bliža Bogu.

Uz najljepše želje,

Ivanka iz Novog Sada

Poštovani!

Uredno dobivamo Vaš časopis "Zvonik"... Mislim da bi bio prikladniji manji format na jeftinijem papiru, jer ljudi nemaju novaca. Inače je jako lijep časopis. Puno Božjeg blagoslova želi Vam

Janez J.

Župni ured

23306 MUŽLJA

Subotica**PROŠTENJE U ŽUPI MARIJE MAJKE CRKVE**

U ponedjeljak, 05.06.

7,30 sati: svečana sv. misa (mađarski)

8,30 sati: svečana sveta misa s blagoslovom djece

18 sati: koncelebrirana svečana sv. misa (hrvatski-mađarski)

- pod misom pjeva mješoviti zbor iz Srijemske Mitrovice

Subotica - franjevačka crkva**PROSLAVA BLAGDANA SV. ANTUNA
O 800. OBLJETNICI NJEGOVA ROĐENJA**

12.06. u 18 sati: sv. misa i blagoslov bolesnika
(hrvatski-mađarski)

13.06. u 8,30 sati: svečana biskupska misa (hrvatski)

u 10 sati: svečana biskupska misa (mađarski)

Gost: mons. HUZSVÁR LÁSZLÓ, biskup zrenjaninski

u 18 sati: sv. misa i blagoslov djece

Subotica**TIJELOVO - PROCESIJA ULICAMA GRADA**

15. 06. u 18 sati: pontifikalna biskupska misa
u katedrali Sv. Terezije

Tijelovska procesija

od katedrale do franjevačke crkve

SUSRET BRAČNIH PAROVA

16.06. u 20 sati u prostorijama župe sv. Roka u Subotici.
Srdačno očekujemo sve zainteresirane.

**SVEĆENIČKO REĐENJE
U SUBOTIČKOJ KATEDRALI**

29.06. u večernjim satima za svećenika će biti zaređen
vlč. Szungyi Károly iz Kule. Molimo za našeg ređenika

IZLOŽBA

Tradicionalna proljetna izložba članova Likovne sekcije
KUD "Bunjevačko kolo".

U vestibulu Gradske kuće od 31.05. do 16.06. 1995. g.

HVALA NA DARU

Stjepan Beretić 170 ndin

Obitelj Josipa i Margite Beretić ... 100 DEM

N.N. 100 DEM

Franjo Vujković ... 100 DEM

Obitelj Josipa i Marije Anišić ... 500 ndin

N.N. ... 60 ndin

Gospodin neka svakim dobrom uzvрати svima onima koji nam pomažu materijalno, novčano kao i onima koji nam pomažu duhovno - molitvama i žrtvama. Hvala i svim suradnicima koji sve pišu i rade besplatno.

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/24-740. Glavni i odgovorni urednik: Andrija Anišić; zamjenik glavnog i odgovornog urednika: Franjo Ivanković; tehnički urednik: mr Ervin Čeliković; lektor i korektor: Katarina Čeliković; vinjete: Cecilija Milanković. Uredničko vijeće: Josip Anišić, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Bela Gabrić, Vesna Ivanković, Andrija Kopilović, o. Marijan Kovačević, Grgo Kujundžić, Antun Miloš, Josip Pekanović, Ivan Piuković, Blaženka Piuković i Branko Vaci. Tiraž 2800. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel: 024/51-202.